

Jeg må sige, at det faktisk er bedrøveligt, at der ikke har kunnet komme mere kvalitet i det end det, der bliver præsteret her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-8 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til statsministeren:

»Hvilke oplysninger kan statsministeren give om, hvorledes regeringen vil sikre uafhængigheden for Det Danske Center for Menneskerettigheder i overensstemmelse med FN's Generalforsamlings resolution 48/134 af 20. december 1993?«

Af Niels Helveg Petersen (RV) og Marianne Jelved (RV).

(Forespørgslen anmeldt 22/1 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 29/1 2002).

Begrundelse

Niels Helveg Petersen (RV):

Den 11. januar 2002 fremlagde regeringen sit forslag om nedlæggelse af råd, nævn, udvalg og centre. Det fremgik heraf, at Det Danske Center for Menneskerettigheder skulle lægges sammen med fire andre i en fælles institution, integreres i en fælles institution. Det fremgik endvidere, at hvad der ikke blev sammenlagt af Det Danske Center for Menneskerettigheder med fire andre institutioner, skulle overføres til Udenrigsministeriet med bevilling.

Der fremgår ikke med et ord i forslaget fra 11. januar noget om centerets uafhængighed og ingen som helst tilkendegivelse af, at man havde forståelse for, at Det Danske Center for Menneskerettigheder er et nationalt menneskerettighedsinstitut oprettet i overensstemmelse med de såkaldte Paris-principper godkendt af FN's Generalforsamling.

Det tør nok siges, at forslaget vakte opmærksomhed. FN's menneskerettighedshøjkommissær skrev til statsministeren og gav udtryk for sine stærke betænkeligheder, og lad mig citere en enkelt sætning fra Mary Robinsons brev til den danske statsminister:

Kl. 13.40

»Deres regerings forslag om at opløse og lukke et af verdens mønsterinstitutioner er et meget dårligt eksempel, som uden tvivl vil blive ivrigt fulgt af mindre demokratiske regeringer i andre dele af verden.«

Det tør siges at være en alvorlig påmindelse fra FN's menneskerettighedskommissær.

Det førte så til, at statsministeren svarede, men uden at skabe klarhed. Også i statsministerens svar tales der om integrering af centeret, og siden har der så i indland og udland været en livlig debat om spørgsmålet.

Det forlyder nu, at regeringen forbereder et lovforslag. Det får vi forhåbentlig snart præsenteret her i Folketinget.

Jeg håber, at debatten i dag kan bidrage til en principiel afklaring af de vigtige spørgsmål, som her er til debat.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Allerførst vil jeg gerne sige tak for forespørgslen, for den giver mulighed for at udrydde de mange misforståelser og myter, som har præget denne sag.

Det, det drejer sig om, er, at regeringen ønsker at samle fem institutioner til en institution, nemlig Dansk Udenrigspolitisk Institut, Center for Udviklingsforskning, Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabstudier, Center for Freds- og Konfliktforskning og altså Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Formålet med denne sammenlægning er at styrke menneskerettighedsområdet og den udenrigspolitiske forskning i Danmark og derigennem skabe en udenrigspolitisk forskningsinstitution, som er i international klasse.

Den nye institution, som i øvrigt får navnet Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, bliver en selvvejende og uafhængig institution. Institutionens primære opgave bliver at udføre forskning og aktuell analysevirksomhed på internationalt niveau.

Det nye center bliver organiseret i to institutter. Et, som får navnet Institut for Internationale Studier, og et andet, som får navnet Institut for Menneskerettigheder. Institutterne får hver sin bestyrelse og hver sin direktør. Institutterne får endvidere uafhængighed i faglige spørgsmål, men får en fælles administration med en fælles centerbestyrelse og en fælles direktør, der tager sig af økonomien og forvaltningen.

Vi går altså fra en situation med tidligere fem forskellige institutioner, fem bestyrelser og fem direktører til ét center med en overordnet økonomisk centerbestyrelse og to institutbestyrelser. Antallet af direktører reduceres fra fem til tre.

Det er jo sådan, at jo flere centre og institutioner, vi har, desto flere ressourcer bliver der lagt beslag på. Nogle institutioner er uforholdsmæssigt små, og det kan blive en barriere for udvikling af et fagligt miljø. Det skyldes bl.a., at der kun er få medarbejdere på hvert fagområde.

Da er det efter regeringens opfattelse sådan, at større enheder giver bedre muligheder for at skabe faglig synergi, som det hedder, gennem kompetenceudvikling og sparring og derved sikre en bedre udnyttelse af de menneskelige ressourcer. Det forbedrer mulighederne for tværgående løsning af opgaverne.

Det er en selvfølge for regeringen, at Danmark vedstår sine internationale forpligtelser. Dette gælder også de internationale principper, der gælder for en national menneskerettighedsinstitution, de såkaldte Paris-principper.

Paris-principperne foreskriver ikke en bestemt måde at organisere nationale menneskerettighedsinstitutioner på, heller ikke noget om, at de skal have en bestemt størrelse. Det afgørende er blot, at de er uafhængige af regeringen og dermed kan varetage en såkaldt vagthundsfunktion, samt at de repræsenterer forskellige opfattelser i samfundet. Alt det vil regeringen leve op til i sit lovforslag.

Kl. 13.45

Regeringen vil i sit lovforslag sikre kontinuitet og identitet i forhold til det nuværende menneskerettighedscenter gennem en overgangsordning, der bestemmer, at de nuværende medlemmer af Menneskerettighedscenterets bestyrelse indtræder som medlemmer af bestyrelsen

for det nye Institut for Menneskerettigheder for den resterende del af den periode, de er udpeget for.

Ved sammensætningen af både institutbestyrelsen og det, der kommer til at hedde Rådet for Menneskerettigheder, bliver der endvidere taget højde for de nye forpligtelser, der følger af artikel 13 i et EF-direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse.

Det er sådan, at dette ligebehandlingsdirektiv kræver, at EU's medlemslande udpeger et eller flere organer til at fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse. Et sådant organ kan i overensstemmelse med direktivet være et del af en institution, der beskæftiger sig med beskyttelse af menneskerettighederne. Og det er altså det, regeringen sigter på at opfylde med det lovforslag, der er sendt til høring.

Så jeg kan altså konkludere, at det, regeringen gør med det bebudede lovforslag, er for det første, at en hel masse kræfter, som i dag er spredt ud på en række institutioner, nu bliver samlet i én institution, som sikrer større slagkraft og sikrer international forskning på internationalt niveau. For det andet opretholdes der en menneskerettighedsenhed i overensstemmelse med de såkaldte Paris-principper, og endelig for det tredje indfører regeringen med sit forslag allerede nu i dansk lovgivning de bestemmelser, som vi er forpligtet til i henhold til et EF-direktiv om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg skal blot i tilknytning til det, som statsministeren har sagt, tilføje, at dette Institut for Menneskerettigheder, som viderefører de aktiviteter, der i dag varetages af Det Danske Center for Menneskerettigheder, skal løse en funktion, som ikke kan løses i et ministerium, idet det bl.a. skal være høringsinstans, og denne rådgivning, som man skal give, hører hjemme i et forskningsmiljø og ikke i et ministerium og har derfor en naturlig plads i den kommende udenrigspolitiske forskningsinstitution.

Det vil få sin egen uafhængige bestyrelse på 13 medlemmer: 6 udpeget af Rådet for Menneskerettigheder, og her vil der være 2, som har tilknytning til etniske minoriteter eller til humanitære organisationer, som beskæftiger sig med etniske minoriteter. Der vil være 2 udpeget af rektor for Københavns Universitet, 2 udpeget af

rektor for Aarhus Universitet, 2 udpeget af rektorkollegiet og 1 udpeget af medarbejderne ved instituttet. Mindst 2 af de 4 medlemmer, som rektorerne i København og Århus skal udpege, skal være tilknyttet de juridiske faggrupper, og bestyrelsen vælger sin formand af egen midte.

Som nævnt af statsministeren vil regeringen i sit lovforslag sikre kontinuitet og identitet i forhold til det nuværende menneskerettighedscenter gennem en overgangsordning, der bestemmer, at de nuværende medlemmer af Menneskerettighedscenterets bestyrelse indtræder som medlemmer af bestyrelsen for det nye Institut for Menneskerettigheder for den resterende del af den periode, de er udpeget for.

Rådet for Menneskerettigheder, som jeg har omtalt, skal sammensættes sådan, at det afspejler de synspunkter, der gør sig gældende blandt interesserede frivillige organisationer, særligt berørte offentlige myndigheder og interesserede forskere og andre særligt interesserede enkeltpersoner og grupper af personer, herunder de etniske minoriteter.

Det bliver ligesom det nuværende centerråd for Det Danske Center for Menneskerettigheder et ganske stort og bredt sammensat organ. I praksis nedsættes det ved, at det nuværende centerråd opfordres til at konstituere sig som Rådet for Menneskerettigheder. Sammensætningen vil derefter være rådets egen sag. For alle tre direktørstillinger gælder, at de besættes af de respektive bestyrelser ved offentlige opslag. Ingen af disse stillinger besættes af regeringen.

Kl. 13.50

Ved sammensætningen af bestyrelsen og rådet er der, som statsministeren nævnte, taget højde for de forpligtelser, der følger af artikel 13 i Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om lige behandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse. Vi forankrer således det etniske ligestillingsarbejde i en stærk organisation og sikrer en effektiv og forsvarlig løsning af de forpligtelser, der følger af EU's direktiv.

Regeringen vil i begyndelsen af den kommende folketingssamling fremsætte et lovforslag, som nærmere fastsætter retningslinjerne for gennemførelse af direktivet, således at det hele kan være på plads senest den 1. juli 2003. Når vi ikke gør det nu, skyldes det, at der sidder et udvalg med professor Eva Smith som formand, som barsler til august med råd til regeringen. Vi vil da udforme et lovforslag i oktober, der kommer til behandling i Tinget i november,

og så er der god tid til at få det hele på plads, så det kan træde i kraft senest i juli 2003.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil på nuværende tidspunkt gøre opmærksom på, at alle afstemninger afvikles i dag. På grund af Kommunernes Landsforenings møder er der ingen, der kan udskydes til torsdag.

Forhandling

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil gerne takke statsministeren og integrationsministeren for deres besvarelser.

Lad mig sige med det samme, at det selvfølgelig ikke er meningen og heller ikke muligt under denne debat i dag at tage stilling til nogen enkeltheder i det lovforslag, som regeringen har bebudet, men som jo ikke er fremsat for Tinget.

Det er derimod muligt at beskæftige sig med denne sags hovedspørgsmål. Og hovedspørgsmålet har hele tiden været at sikre uafhængigheden af Det Danske Center for Menneskerettigheder, det, der nu får et andet navn, forstår jeg.

Jeg er tilfreds med, at det af integrationsministerens og statsministerens besvarelser aldeles utvetydigt fremgår, at Det Danske Center for Menneskerettigheder kan fortsætte som en uafhængig menneskerettighedsinstitution i overensstemmelse med Paris-principperne, som er godkendt af FN's Generalforsamling i 1993. Det har hele tiden været hovedspørgsmålet, det er årsagen til, at vi stillede en forespørgsel, for det ville vi have afklaret. Derimod kan vi selvfølgelig ikke tage stilling til enkeltheder i lovforslaget.

Det andet hovedspørgsmål er så spørgsmålet om direktørernes placering i dette samlede billede, og her er det jo klart af besvarelserne, at det som hidtil skal forholde sig sådan, at det er bestyrelserne, der udpeger direktørerne. Og jeg vil da gerne citere, hvad udenrigsministeren skrev i Berlingske Tidende i lørdags om det opslag, der skal ske af direktørstillingerne, for jeg synes, det er væsentligt:

»Opslaget sker uden nogen form for foregribelse af, hvem der skal beklæde stillingerne.« Og så fortsættes der: »Regeringen har ingen indflydelse på det, skal ikke have det og ønsker ikke at få det.«

Dermed mener jeg, at der er skabt klarhed på to hovedspørgsmål i debatten, og vigtige enkeltheder i øvrigt må vi så diskutere, når lovforsla-

get til sin tid kommer til behandling her i Folketinget.

Men det, der er situationen efter dette forløb, er, at regeringen efter pres herhjemme fra og fra udlandet afstår fra at begå, hvad jeg vil kalde en uoprettelig dumhed. Det ville have været en virkelig fantastisk brøler i det internationale samkvem med de andre nationer, hvis Danmark havde taget det ekstraordinære skridt at afskaffe uafhængigheden for et internationalt anerkendt menneskerettighedsinstitut. Og at man afstår fra en sådan uoprettelig dumhed, må jeg erklære mig tilfreds med. Man bliver nøjsom.

Kl. 13.55

Men én skade er sket. Jeg er ikke i tvivl om, at forslaget om nedlæggelse af centeret i den oprindelige udgave, som det blev sendt ud i verden sammen med andre tiltag med beskæring af ulandsbistand, stramning af udlændingelovgivningen tilsammen i forhold til udlandet giver indtryk af indadvendthed, at man skærer sig væk fra det internationale samfund, hvor det modsatte er det, der er behov for, og at Danmark på menneskerettighedsområdet har mistet troværdighed.

Troværdighed i dansk politik i international politik er noget, det tager lang tid at oparbejde. Det tager meget kort tid at nedbryde. Danmark vil tale med mindre vægt, når det drejer sig om menneskerettighederne. Danmark er blevet mindre af hele dette forløb.

Jens Rohde (V):

Menneskerettighederne, de klassiske frihedsrettigheder, har altid været en bærende del af det liberale grundprincip. Det er det stadig, og det skal det selvfølgelig stadig være.

Dansk international forskning er i dag spredt på adskillige centre og institutioner. De er etableret over en årrække med forskellige begrundelser og med fokus på forskellige aspekter i internationale forhold. Den internationale udvikling, herunder ikke mindst globaliseringen, den europæiske udvikling og vel måske egentlig også begivenhederne den 11. september, gør opsplitningen i forskellige centre stadig mere uhensigtsmæssig.

Som statsministeren redegjorde for allerede den 22. januar her i salen, så ønsker Venstre at samle kræfterne i en fælles institution. Formålet er at skabe rammerne for et sammenhængende og koncentreret udenrigspolitisk forskningsmiljø i Danmark, der i kvalitet kan måle sig med de

bedste udenlandske udenrigspolitiske forskningscentre.

På den måde opnår vi også en mere effektiv virksomhed, når det gælder omkostninger. Kræfterne skal samles, og det gør vi ved, at de udenrigspolitiske forskningsinstitutioner sammen med Det Danske Center for Menneskerettigheder indgår i en fælles administrativ struktur. Det er ganske enkelt udtryk for sund fornuft.

Ved etableringen af det nye center er fem direktørstillinger blevet reduceret til tre. Stillingerne skal, som hr. Niels Helveg Petersen også bemærkede det, alle slås offentligt op og besættes via de respektive uafhængige bestyrelser. Opslaget sker uden nogen form for indblanding fra regeringens side med hensyn til, hvem der skal beklæde stillingerne. Regeringen hverken får eller ønsker at have indflydelse derpå, og sådan skal det naturligvis også være.

I etableringen af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder indgår to selvstændige enheder:

1) Institut for Internationale Studier omfattende de hidtidige aktiviteter under Dansk Udenrigspolitisk Institut, Center for Udviklingsforskning, Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier og Center for Freds- og Konfliktforskning.

2) Institut for Menneskerettigheder omfattende de hidtidige aktiviteter under Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Altså nøjagtig som statsministeren sagde det. Herudover vil de to institutter have en overordnet administrativ ledelse.

Regeringens ministre og Venstres folketingsmedlemmer har gentagne gange påpeget, at Institut for Menneskerettigheder også i den nye form skal være en uafhængig institution. Der skal være fuld overensstemmelse mellem den nye struktur og FN's Paris-principper af 1993. Det konstaterer vi i Venstre at regeringen har levet op til og vil leve op til, og det vil vi gerne kvittere for.

For Venstre spiller det en afgørende rolle, at Institut for Menneskerettigheder får kompetence til også at varetage de forpligtelser, der følger af Rådets direktiv af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse. Det vil regeringen også opfylde.

Der er for tiden et udvalgsarbejde i gang, der skal give anbefalinger om, hvordan direktivet mest hensigtsmæssigt gennemføres i dansk ret;

det var det, integrationsministeren henviste til. Et lovforslag herom vil blive fremsat til efteråret med henblik på gennemførelse, inden direktivets gennemførelsesfrist. Derfor nedlægges den selvstændige del af Nævnet for Etnisk Ligestilling først pr. 31. december 2002, når loven om Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder træder i kraft 1. januar 2003.

I Venstre ser vi frem til at samarbejde med Folketingets partier om lovforslaget, når dette fremsættes.

Kl. 14.00

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Vi har foreløbig tre korte bemærkninger. Først hr. Jeppe Kofod, derefter fru Margrete Auken og hr. Søren Søndergaard.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg må sige, at det er symptomatisk for den situation, som Danmark befinder sig i, som regeringen befinder sig i, at Venstres ordfører indleder med at sige, at menneskerettigheder stadig væk er et liberalt grundlag, stadig væk er noget, der er værd at kæmpe for.

Det indledte ordføreren med at sige, og det tror jeg er symptomatisk for situationen i øjeblikket, for alle ved, selv Venstres ordfører har erkendt det, at Danmark har lidt skade i forhold til den måde, regeringen har håndteret hele denne her sag på.

Jeg har i udgangspunktet et konkret spørgsmål til hr. Jens Rohde, og det drejer sig om den aftalepartner, man har i forhold til finansloven og i forhold til Det Danske Center for Menneskerettigheder. Det er sådan, at hr. Søren Krarup fra Dansk Folkeparti er citeret for her den 3. marts 2002 i et nyhedsindslag at have sagt, at menneskerettigheder betragter man som et terrorredskab – som et terrorredskab, det var det ordvalg, der blev brugt. Jeg skal så bare høre, om Venstres ordfører er enig i, at det er sådan, det forholder sig, og hvis Venstres ordfører ikke er enig i det, hvordan kan det så være, at man har lavet en aftale med Dansk Folkeparti om noget så vigtigt som et menneskerettighedscenter, hvis der er så stor uenighed.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg blev lidt forbløffet over at høre 11. september brugt som begrundelse for det her. Det vil egentlig være interessant at høre lidt nærmere om det,

altså medmindre det skal være et fuldstændig tomt udsagn, hvor 11. september kan bruges som begrundelse for hvad som helst. Det synes jeg strengt taget at 11. september er for alvorlig til – og for den sags skyld også den sag, som vi behandler i dag.

Det andet er spørgsmålet om, hvorvidt det her nu bliver tilstrækkelig uafhængigt. Hvis man går Paris-principperne igennem, understreges det, og det er så også sagt til regeringen, at det skal være både økonomisk, administrativt og måske oven i købet lokalemæssigt uafhængigt, altså at deres infrastruktur skal være helt fri af regeringen, og det kan jeg altså ikke høre at det bliver.

Nu har vi ikke set forslaget. Jeg var lige henne og få det hos embedsmændene og er noget forbløffet over, at det er den måde, man skal have fat i det på. Jeg kan ikke begribe, at det ikke er omdelt. Men det kan jo skyldes, at jeg var i Grønland med Præsidiat og derfor ikke havde de rigtige kontakter på de rigtige tidspunkter. Men det er stadig væk uacceptabelt.

Jeg vil godt lige spørge, om vi lige kan få forklaret, hvordan det her er i overensstemmelse med Paris-principperne, hvor infrastrukturen, herunder altså lokaler, administration og økonomi, er uafhængig af regeringen – selvfølgelig kan økonomien ikke være det helt, det er klart.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Som bekendt har sagen om Det Danske Center for Menneskerettigheder jo fundet sin løsning, en løsning, som vi i Dansk Folkeparti er udmærket tilfredse med.

Udsagnene om al den skade, sagens forløb har gjort på vores anseelse i det store udland, tror jeg, at vi kan tage fuldstændig koldt og roligt. Alle disse udlændinge, som udlændingelobbyen i Danmark har mobiliseret, er såmænd ikke så væsentlige endda.

Tilbage står jo det spørgsmål, som er rejst i dag om centerets uafhængighed, og jeg vil gerne spørge regeringspartiordføreren, hr. Jens Rohde, om man virkelig for alvor vil sikre instituttets fremtidige uafhængighed. Jeg tænker ikke bare på uafhængighed af regeringen, men instituttet skal vel også være uafhængig af forskellige lobbybevægelser, der gør sig i tiden, så det ikke fremover, uanset hvem der bliver direktør, som den tidligere direktør Morten Kjørnum har praktiseret det, slår til lyd for ganske bestemte ideologiske synspunkter.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Først til hr. Jeppe Kofod: Det kan ikke – for hr. Jeppe Kofod heller – komme som nogen overraskelse, at Venstre naturligvis hylder de grundlæggende frihedsrettigheder for det enkelte menneske. Det har altid været en bærende del af det liberale princip, og det vil jeg fastholde. Det har heller ikke lidt skade i den her diskussion. På det punkt er jeg klart uenig.

Kl. 14.05

Hvad hr. Søren Krarup siger til Berlingske Tidende eller skriver i Berlingske Tidende eller andre steder for den sags skyld må stå for hr. Krarups egen regning.

Til fru Margrete Auken: Paris-principperne er klart overholdt i det, som regeringen fremlægger, og som er i høring nu.

Med hensyn til lokalerne er der jo tale om en fuldstændig uafhængighed i forhold til regeringen. Men det er der såmænd også i forhold til økonomien, for det, der står i Paris-principperne, er nemlig begrebet adequate funding, og det betyder, at der skal være tilstrækkeligt med midler til centeret, og det er der.

Det er ikke sådan, at den øverste kasseholder kan holde forskningsmidlerne tilbage. Det er også sådan, at man fortsat, ligesom man hidtil har gjort, kan søge offentlige og private midler. Så i forhold til økonomien er der også en klar overholdelse af Paris-principperne.

Så vil jeg sige til hr. Jesper Langballe, at Dansk Folkeparti er en aftalepartner på det her område, og jeg går naturligvis ud fra, at Dansk Folkeparti anerkender den konstruktion, som vi har lavet i fællesskab, og at man bakker op om den ordening og konstruktion, der er lavet.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så har jeg fire spørgsmål igen. Først hr. Jeppe Kofod, derefter fru Margrete Auken, hr. Søren Krarup og til sidst hr. Jesper Langballe.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Først til Venstres ordfører: Jeg synes bare, at det var interessant, at Venstres ordfører startede med at sige, at Venstre stadig væk går ind for menneskerettighederne. Det må jo tyde på, at der har været et behov for at sige det også her fra Folketingets talerstol.

Det kan jeg godt forstå der er, for hvis man ser på den kritik, der haglede ned over regerin-

gen og statsministeren, da man i januar måned fremlagde sit forslag til sanering af råd, nævn, udvalg og centre, herunder nedlæggelse af Det Danske Center for Menneskerettigheder, er det da klart, at der er behov for at sige de ting her.

Det er jo ikke bare sådan, som det plejer at være – som vi siger – hvor det er socialdemokrater, der kommer op og kritiserer det. Det er bredt. Selv søsterpartier i de andre nordiske lande var jo oppe på barrikaderne, og FN's højkommissær for menneskerettigheder kritiserede regeringen for det, den havde foretaget sig.

Det er klart, at det har gjort, at Danmark har lidt unødigt skade i det spørgsmål her, og jeg synes egentlig, at hele processen og hele forløbet er katastrofal for Danmark. Det er jo det, regeringen er skyld i. Jeg synes, at Venstres ordfører skylder også at forholde sig til den problemstilling.

Så slutter man efter vores opfattelse af med grundlæggende at fyre en direktør politisk. Det synes vi heller ikke er specielt smart. Så i det hele taget er den her sag håndteret utrolig dårligt.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Skal vi nu ikke lige holde fast i, at direktøren ikke er fyret, han er ikke forhenværende, og det vil jo komme an på en prøve. Vi får jo forholdsvis snart lejlighed til at se, om det er rigtigt, for hvis han ikke søger stillingen, er der jo noget galt. Det vil så vise sig dér. Jeg synes, at vi skal gå ud fra, at regeringen har været hæderlig og ærlig her, og at det vil vise sig, når Morten Kjærum naturligvis søger sin stilling.

Så lige til spørgsmålet om den økonomiske kontrol over for centeret. Altså de budgetter, der ligger der foreløbig, ligner ikke en frihed. I forhold til år 2001 halveres der i 2003. Jeg kan ikke gennemskue det med at trække nævnet ind i det her, og hvad det kommer til at betyde i denne her sammenhæng, men det er en dramatisk reduktion.

Det, der jo står, er, at man ikke må udsætte centeret for en økonomisk kontrol, som gør, at det ikke kan komme til at fungere frit. Det er jo derfor, det er meget vigtigt at få understreget, at det har den der selvberøenhed, som ligger i Paris-principperne. Det synes jeg vi skal holde fast ved og ikke bare sige, at de altid kan gå ud og søge penge andre steder, for så er det netop, vi er i miseren.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Hr. Jens Rohde sagde, at man i regeringen var ubetinget tilhængere af frihedsrettighederne. Det synes jeg er meget glædeligt, men jeg ville jo ønske, at hr. Jens Rohde var i stand til at sondre imellem frihedsrettigheder og menneskerettigheder.

Nu sagde hr. Jeppe Kofod, at jeg havde kaldt menneskerettighederne terrorredskaber. Det var nu ikke i Berlingske Tidende, for det gjorde jeg i TV 2, men det har jeg først og fremmest gjort i en bog, hvor jeg principielt og historisk har gjort rede for, at det er det, de er.

Kl. 14.10

Menneskerettighederne er ikke frihedsrettigheder, menneskerettighederne er en religiøs bekendelse, hvis konsekvens som bekendt rent historisk blev guillotinen i den franske revolution. Det går jeg ud fra hr. Jeppe Kofod ved, når han taler så klogt om det. Og derfor synes jeg, det skal siges, at hele denne tale om menneskerettigheder er uendelig overfladisk. Det er ikke bare et liberalt princip, det er et totalitært princip, der dyrker mennesket som det guddommelige – det naturlige menneske, sådan som det blev formuleret af Jean-Jacques Rousseau.

Jeg synes, at man lige skulle prøve at sondre lidt imellem, hvad man taler om, så det ikke bliver denne banale eftersnak af tidens fraser, så man ikke forholder sig kritisk til det, der hedder Menneskerettighedscenteret.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Hr. Jens Rohde svarede egentlig ikke på mit spørgsmål, men fastslog i stedet en selvfølge, som jeg oven i købet selv havde indledt min korte bemærket med at fastslå, nemlig at Dansk Folkeparti naturligvis er en forligspartner, som er godt tilfreds med forliget, og som i øvrigt naturligvis har tænkt sig at overholde det. Det var slet ikke det, jeg spurgte om.

Det er vel også tilladt at mene noget principielt om sagen, og det, jeg egentlig gerne vil afæske hr. Jens Rohde en mening om, er, om sådan et centers uafhængighed ikke er andet og mere end blot en uafhængighed af regeringen.

Må jeg henvise til, at i marts 1999 gav Menneskerettighedscenterets direktør Østersøkommisæreren, Ole Espersen, ret i, at folkekirkens eksistens var diskriminerende for udlændinge af an-

den tro her i Danmark, at før valget erklærede samme direktør, at det, at man ikke pålagde obligatorisk modersmålsundervisning, var i strid med børnekonventionen.

Det er den slags fuldstændig meningsløse udsagn, som intet har med objektive ekspertud-sagn at gøre, men som er ren agitation, der vidner om en afhængighed, ikke af regeringen, men af ideologiske kræfter andetsteds.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så tager vi hr. Jens Rohde, og derefter er der to spørgsmål igen.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg vil stadig væk sige til hr. Jesper Langballe, at jeg går ud fra, at Dansk Folkeparti i de forhandlinger, som har været ført, og i de mellemregninger, der jo altid er i en politisk forhandling, har gjort de krav gældende, som de mener at kunne gøre gældende med rimelighed, og at man derfor med tilfredshed ser på den konstruktion, der er i dag.

Så er det da rigtigt, vil jeg sige til hr. Søren Krarup, at der er megen diskussion om, hvad nu de her menneskerettigheder egentlig er for noget. Jeg kan udmærket sondre, og det er faktisk også derfor, at jeg slår fast, at det liberale grundprincip er, at menneskerettighederne er frihedsrettighederne og ikke en masse andet, hvor man kommer ud på en glidebane, hvor det også handler om, at så har man ret til en tur til Mallorca, og så har man ret til så og så høje sociale ydelser m.v.

Det liberale grundprincip er, at det er frihedsrettighederne, også dem, der med et lidt dårligt ord hedder de negative menneskerettigheder, og det er naturligvis dem, der er princippet for Venstre.

Til hr. Jeppe Kofod: Der er ikke tale om nogen fyring. Det, som hr. Jeppe Kofod står og siger heroppe fra talerstolen, er ganske enkelt forkert. Der er tale om, at man laver en ny struktur, at man reducerer fem direktørstillinger til tre direktørstillinger, og at alle tre direktørstillinger bliver slået op, og det har bl.a. formanden for det nuværende center sagt at der egentlig er ganske megen fornuft og ræson i.

Til fru Margrete Auken kan jeg kun sige, at i forhold til økonomien er principperne fra Paris klart overholdt.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg synes, at hr. Jesper Langballe nu i flere omgange har stillet nogle interessante spørgsmål til Venstres ordfører, hr. Jens Rohde, også nogle spørgsmål, som vi ikke har fået svar på, og som jeg gerne vil bede hr. Jens Rohde give os svar på her i dag, for hr. Jesper Langballes spørger, om Det Danske Center for Menneskerettigheder og i særdeleshed hr. Morten Kjærums har ført en politik, hvor man har drevet sine egne ideologiske kæpheste frem frem for de kæpheste, der burde være centerets.

Kl. 14.15

Jeg synes, at Venstre i dag i denne debat, med al den tummel og palaver, der har været på det her område, skylder et helt klart svar på de spørgsmål. Er hr. Jens Rohde, er Venstre, enige med hr. Jesper Langballe, som mener, at Det Danske Center for Menneskerettigheder, at Morten Kjærums, bare har drevet deres egen ideologi og endda særdeles vidt, eller er Venstre uenig? Det må man kunne svare på klart og tydeligt.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår, at formålet med hele den vintermanøvre, som vi har oplevet fra regeringens side på det her område, simpelt hen har været, og så citerer jeg statsministeren: at styrke menneskerettighedsområdet.

Derfor synes jeg, det er meget relevant at prøve at få afklaret, når der nu ligger et forlig mellem Venstre og De Konservative og Dansk Folkeparti, om det så også har indgået i det forlig, at formålet med det, man har lavet, har været at styrke menneskerettighedsområdet. Det kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Jens Rohde om. Er formålet med det forlig, der er indgået, at styrke menneskerettighedsområdet?

Så en anden ting, som jeg også synes, jeg ville høre hr. Jens Rohdes mening om: Er børnekonventionen efter hr. Jens Rohdes mening en del af det menneskerettighedsområde, som et menneskerettighedscenter skal beskæftige sig med, eller deler hr. Jens Rohde den opfattelse, som vi lige for et øjeblik siden hørte om børnekonventionen?

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg er selvfølgelig spændt på at høre svaret på hr. Søren Søndergaards spørgsmål. Jeg går stadig væk ud fra, at Venstre er på den linje, hvor

man også var før valget, og det vil sige, at man ikke hoppede på alle de mærkværdige udelukkelser af vores forskellige konventioner.

Men jeg vil godt lige sige til diskussionen før om økonomien og uafhængigheden: Jeg håber, at hr. Jens Rohde vil give mig ret i, at man altså ikke bliver uafhængig af, at der bare ligger en erklæring. Jeg har brug for mere end en erklæring. Der skal også være nogle garantier, for der er jo trods alt stillet en halvering af budgettet i udsigt, og det er ganske voldsomt.

Hvis det så oven i købet skal kobles med, at man skal have en helt ny funktion, nemlig at skulle være klageorgan i stedet for nævnet, så har vi altså et problem. Den sikring af uafhængigheden samt en infrastrukturens sikring i øvrigt vil jeg godt have bekræftet her, at hvis den er gal i det, man står med i forslaget, som vi ikke kender, og jeg først lige har fået i hånden nu, så er vi nødt til at kigge på det, for selvfølgelig vil regeringen leve op til Paris-principperne.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Søren Krarup, og derefter kommer hr. Jens Rohde.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg glæder mig over, at hr. Jens Rohde siger, at han ved menneskerettigheder forstår frihedsrettigheder, for dermed er vi jo for så vidt enige.

Det, der er sket med hensyn til det menneskerettighedscenter, sådan som jeg forstår det, er, at der er kommet en behagelig kritisk holdning til den religiøse og ideologiske propaganda, der er udgået fra det. Det er egentlig det, jeg synes, man skal se i øjnene, at man dér står over for et propagandainstrument, som nu f.eks. med børnekonventionen, der jo misbruges på det groveste, ligesom alle disse FN-konventioner, der består af gummibegreber, kan misbruges.

Jeg synes, det er så glimrende, at man fastholder, at menneskerettigheder skal forstås som frihedsrettigheder, og dermed er hele denne interesse i at tromle befolkningen ned, som var udtrykt i Menneskerettighedscenteret, blevet afskaffet.

Jeg hørte forleden en københavnsk kone sige, at menneskerettighederne det er jo dem, der forbyder et menneske at holde af sit fædreland. Det er faktisk det, der er sket. Sådan er menneskerettighederne blevet brugt, netop fordi de ikke er blevet forstået som frihedsrettigheder, men som

det religiøse instrument, de jo faktisk var, også i den franske revolutions begyndelse.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Jens Rohde, og derefter kommer en ny bølge startende med hr. Jeppe Kofod.

Kl. 14.20

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Til hr. Jann Sjørnsen: Der kan jo faktisk godt argumenteres for, at der i visse sammenhænge er blevet givet nogle politiske udmeldinger fra Det Danske Center for Menneskerettigheder, bl.a. i november måned sidste år, hvor netop direktøren var ude at sige, at der ikke kunne strammes yderligere i udlændingelovgivningen. Det er da en politisk udmelding. Så det kan man jo ikke påstå, at der ikke er kommet.

Men jeg vil slet ikke tage så voldsomme udtryk til mig og bruge dem her fra Folketingets talerstol, som andre gør. Det må stadig væk stå for egen regning, hvad andre mennesker siger, så skal jeg nok tage ansvaret for det, som jeg står og siger heroppefra.

Til hr. Søren Søndergaard: Ja, det er faktisk min klare overbevisning, at vi styrker forskningen, og vi styrker hele den internationale politiske forskning, også på menneskerettighedsområdet, med den sammenlægning, som vi foretager her.

Med hensyn til børnekonventionen: Jamen det fremgår jo ganske klart, at Institut for Menneskerettigheder i sin virksomhed skal tage udgangspunkt i de internationale anerkendte menneskerettigheder, herunder menneskerettighederne, som er opstillet i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder, FN's konventioner og Europarådets konventioner samt de i grundloven indeholdte frihedsrettigheder. Institutet skal fremme arbejdet med forskning i og oplysning om menneskerettigheder i fredstid og under væbnede konflikter, og det skal især ske gennem selvstændig og uafhængig dansk forskningsindsats på menneskerettighedsområdet. Og heri er selvfølgelig også børnekonventionen.

Og så betragter jeg det, som hr. Krarup sagde, mere som en kommentar end som et spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Det er selvfølgelig godt at høre, at Venstres ordfører bekræfter, at Venstre står ved de her FN-konventioner, som man også har støttet, når de

er blevet ratificeret her i salen. Det er meget vigtigt at slå fast, og her er der måske en skillelinje til dem, man har lavet aftalen med. Jeg synes, der er grund til at notere sig, at de, man har lavet den her aftale med, har en helt anden opfattelse af, hvad menneskerettigheder er, end regeringen tilsyneladende har. Det synes jeg, at hr. Jens Rohde skulle bekræfte her fra talerstolen.

Hvis man læser Paris-principperne, så står der rent faktisk, at institutionen skal blande sig i forhold med hensyn til at fremme menneskerettigheder og bekæmpe alle former for diskrimination, især racediskrimination, både via den offentlige mening og også selvfølgelig i forhold til regering og Folketing og administrativ praksis. Det er vigtigt.

Derfor lyder det på Venstres ordfører, som om man reducerer opgaven til at være en slags høringsinstitution. Jeg vil bare have, at Venstres ordfører bekræfter, at man er forpligtet til at fremme menneskerettighederne generelt, også i forhold til den offentlige mening i samfundet. Det er også stadig væk det, der er grundlaget i den nye lov, som vi jo ikke kender og derfor har meget svært ved at diskutere, men vi må tage ordene for gode varer.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Sandy Brinck, derefter hr. Søren Søndergaard og derefter hr. Jann Sjørnsen.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg synes, det var en smule interessant, at hr. Jens Rohde stod heroppe og kritiserede en konkret udmelding fra direktøren, samtidig med at hr. Jens Rohde forsøger at få os alle sammen til at tro på, at når direktørstillingen nu oplås, er det kun en strukturel nødvendighed. Det er meget svært for mig at tro på.

Hr. Jens Rohde sagde også i sit svar, at han betragtede hr. Søren Krarups bemærkninger som rene kommentarer og ikke som spørgsmål, men jeg synes faktisk, vi har et behov for, at hr. Jens Rohde tager afstand fra det, hr. Søren Krarup sagde. Vi har et behov for at høre, at Venstre tager afstand fra den udlægning, som hr. Søren Krarup kom med.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil sige, at fra Enhedslistens side har vi ikke noget behov for, at Venstre tager afstand fra,

hvad hr. Søren Krarup sagde. Det må Venstre så-
dan set selv om.

Men jeg synes, vi har et behov for at høre,
hvad der er Venstres synspunkt med hensyn til
det. Jeg vil da foreslå, at hr. Jens Rohde fortæller,
hvad Venstre mener om det, hr. Søren Krarup
sagde, sådan at vi alle sammen kan høre det og
forstå det og dermed altså også forstå, hvad der
egentlig ligger i, at man har indgået et kompromis,
der består i, at Menneskerettighedscenteret
også skal omhandle børnekonventionen.

Så er der én ting, jeg bliver nødt til at bede hr.
Jens Rohde om at afklare. Hr. Jens Rohde sagde
heroppefra, at den nuværende leder af Menne-
skerettighedscenteret havde udtalt: Der kan ikke
strammes mere på udlændingeområdet. Jeg vil
godt spørge: Er det et helt konkret citat, som hr.
Jens Rohde her giver, eller er det hr. Jens Rohdes
politiske fortolkning af, hvad direktøren for
Menneskerettighedscenteret sagde? Er det et
helt konkret citat?

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Når det er bare en lille smule interessant at få
Venstres og hr. Jens Rohdes kommentar på det,
hr. Langballe og hr. Krarup har sagt her i debat-
ten i dag, så er det jo, fordi Dansk Folkeparti er
aftalepartner, og fordi vi, i hvert fald nogle, har
den opfattelse, at det er Dansk Folkeparti, der i
høj grad har trukket regeringen rundt i manegen
i hele den debat omkring Menneskerettigheds-
centeret, der har været.

Men det kan vi selvfølgelig ikke tvinge hr.
Jens Rohde til at gøre her i dag. Det beklager jeg
dybt, men det er så det valg, Venstre har taget.
Det siger selvfølgelig også noget om Venstres
politik.

Men én ting sagde hr. Jens Rohde dog tidlige-
re i debatten i svaret til mig, og det var, at han
mente, at Morten Kjærum var kommet med
nogle politiske udmeldinger, nemlig at det ikke
kunne lade sig gøre at stramme yderligere op på
udlændingelovgivningen. Det fulgte hr. Søren
Søndergaard også op på for lidt siden.

Jeg kunne også spørge, om det er et problem
for Venstre, at en direktør, at et center overhove-
det, uanset om det er et menneskerettighedscenter,
eller hvad det er, kommer med nogle politiske
udmeldinger. Jeg havde nær sagt: Hvad
forestiller Venstre sig i virkeligheden, at et cen-
ter skulle gøre, hvis det ikke skulle komme med

politiske udmeldinger? Det er da det, de er sat
til her i verden – om noget.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Med henblik på spørgsmålene om Dansk Folke-
parti som aftalepartnere i det her spørgsmål er
det nu engang sådan, at motiverne i politik er
forskellige, når man indgår forskellige aftaler.
Det ved den tidligere regering alt om, og også
både fru Sandy Brinck og hr. Jeppe Kofod.

Jeg deler ikke de synspunkter, som hr. Krarup
er kommet med her, i hvert fald ikke i den meget
bombastiske form, som jeg synes de bliver ud-
trykt, men det er vel fair nok, at man laver afta-
ler også med partnere, der har andre synspunk-
ter end dem, man selv står for, når bare resulta-
tet og det, der ligger på bordet, er i orden. Og
der kan overhovedet ikke herske nogen tvivl
om, at den aftale, som regeringen har indgået
med Dansk Folkeparti, overholder Paris-prin-
cipperne på samtlige punkter.

Til fru Sandy Brinck: Der har ikke været tale
om en fyring. Der er tale om, at man går ind og
reducerer fem direktørstillinger til tre, og så bli-
ver de helt naturligt genopslået, og Det Danske
Center for Menneskerettigheders formand har i
øvrigt selv udtalt, at det er ganske fornuftigt, at
man gør det på den måde.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Søren Søndergaard og derefter hr.
Lars Kramer Mikkelsen og fru Sandy Brinck.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Venstres ordfører må have os andre undskyldt,
at vi borer lidt i det.

Selvfølgelig kan der være forskellige bevæg-
grunde for at indgå et forlig, forskellige hoved-
synspunkter. Men normalt er man dog nogen-
lunde enige om, hvad formålet med forliget er.
Og nu får vi at vide, at der er indgået et forlig,
hvor den ene part har det formål at styrke men-
neskerettighederne, og den anden part har det
formål at svække menneskerettighederne, og så
vil man prøve at forklare, at der ikke er nogen,
der er blevet snydt i den handel. Se, det forstår
jeg ikke. Kunne hr. Jens Rohde forklare det, så
hører jeg det gerne.

Derudover bliver jeg nødt til at gentage mit
spørgsmål. Når hr. Jens Rohde heroppefra cite-
rede Morten Kjærum, var det så et præcist citat?
Var det noget, der har været udtalt i fjernsynet,

hvor det er blevet skrevet ned som et præcist citat, eller er det en eller anden journalistisk gengivelse? Det håber jeg at hr. Jens Rohde kan afklare.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det kan godt være, jeg har hørt forkert. Det tror jeg næsten jeg har, for jeg hørte hr. Jens Rohde sige, at det hele faktisk bliver bedre af det her. Hele denne her studehandel, hvori menneskerettighederne i Danmark altså kommer i klemme, kommer simpelt hen til at løse de problemer, der kunne være i Danmark eller havde været i Danmark, og vi kommer til at stå med en ordening og et menneskerettighedscenter, som kommer til at fungere bedre end det tidligere.

Kl. 14.30

De reaktioner, vi hører rundtomkring fra den ganske verden, Europarådet, EU-medlemslande, som undrer sig over, hvad der foregår i Danmark, har altså taget fuldstændig fejl, ser galt, kan ikke analysere, og kan ikke analysere som hr. Jens Rohde. Der er mennesker, som siger, at Danmark bliver mindre, at Danmark bliver snævrere, at vores horisont bliver lige så indskrænket som det menneskesyn, der har lavet det her udtryk for snæversyn og ringeagt. Den studehandel, hvori Dansk Folkeparti har overtaget styringen, mener hr. Jens Rohde virkelig, at vi styrker menneskerettighederne med den?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Hr. Jens Rohde prøver igen at få os alle sammen til at tro på, at det er ren struktur, at stillingen bliver genopslået. Det må så fortabe sig i det uvisse.

Jeg mener ikke, jeg har kritiseret, at Venstre har indgået en aftale. Det er jo fair. Det er en del af det politiske spil, og hr. Jens Rohde siger jo meget klart, at der er forskellige motiver. Men vi forsøger sådan set bare at finde ud af, hvad der er Venstres motiv. Og det vil vi gerne høre.

Så tog hr. Jens Rohde først afstand fra hr. Søren Krarups udlægning, hvorefter hr. Jens Rohde modificerede det og sagde, at det mere var formen, at det blev fremsat så bombastisk; men det står stadig tilbage, at hr. Jens Rohde ikke forholder sig til indholdet af det, aftalepartnerne fra Dansk Folkeparti har sagt i dag fra talerstolen.

Det er selvfølgelig rart at se, at hr. Jens Rohde sidder og bliver coached af hr. Kristian Thulesen

Dahl undervejs, men kunne vi ikke godt få en klar melding om, hvad motivet er for Venstre og en afstandtagen til indholdet i det, der er blevet sagt?

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg vil godt gentage mit spørgsmål fra før, om det er et problem for Venstre, at et center kommer med politiske udmeldinger, det være sig Det Danske Center for Menneskerettigheder eller andre centre.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Blot en konkret oplysning. Dengang Menneskerettighedscenteret blev oprettet, var jeg minister for forskning og undervisning. Jeg kritiserede allerede dengang, at man fik alle disse små institutter, og jeg mener, at vi nu langt om længe får løst det problem. Vi får dem samlet og får derved gjort det til et meget mere spændende sted for forskere, for studerende, for ph.d.-studerende. Det skulle vi have haft fra starten. Det får vi nu. Blot til belysning af, hvad der kan være af fordele ved den nye struktur.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg husker godt den debat dengang, og der stod vi med en række af de der nye – af regeringen så vidt muligt uafhængige – centre. Det lykkedes ikke helt med de første af dem. Så lavede vi Center for Freds- og Konfliktforskning, det fik universiteterne blandet sig skævt ind i, og så lavede vi Det Danske Center for Menneskerettigheder, og det blev bedre. Det er alt sammen før Paris-principperne.

Så kommer Paris-principperne, som slår alt det her fast, og derfor var der dengang den traditionelle konflikt mellem en regering og et flertal i Folketinget, – dengang havde vi jo et operativt flertal – om, hvorvidt regeringen syntes, det var sjovt at have de der selvgående institutioner. Det løste vi helt dengang ved at stemme regeringen ned, eller hvad vi nu gjorde. Det endte med, at regeringen stemte for, tror jeg, men altså sådan var det jo så. Det var én side af sagen.

Siden har vi så fået Paris-principperne, og Paris-principperne er næsten bygget op over den model, vi havde på Det Danske Center for Menneskerettigheder, og derfor er det her altså en meget alvorlig sag, ikke bare for Det Danske

Center for Menneskerettigheder, men for Danmarks internationale omdømme.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Nu må jeg se, om jeg kan nå at svare.

Til hr. Søren Søndergaard: Hvor interessant er alle de her mellemregninger egentlig? Hvorfor i alverden vil hr. Søren Søndergaard ikke forholde sig til det resultat, som ligger?

Og fru Sandy Brinck står heroppe og siger: Vi vil gerne høre om motiver, vi vil gerne høre, hvad Venstres holdning er. Den har statsministeren redegjort for. Den har integrationsministeren redegjort for. Den har jeg redegjort for i min ordførertale. Fru Sandy Brinck kan ikke have hørt efter, men jeg vil meget gerne give fru Sandy Brinck talen, så hun kan læse sig til, når hun nu ikke vil høre, hvad der er Venstres holdning og motiver i forhold til det her problem.

Kl. 14.35

Så skylder jeg hr. Søren Søndergaard et svar på, om jeg har et konkret citat. Ja, dem er der faktisk en del af. Jeg har for eksempel et her, hvor det er en diskussion om selve familiesammenføringerne, hvor Morten Kjærum siger: »Vi følger jo allerede en praksis på dette område, der er så stram, som konventionerne tillader«. Det opfatter jeg mere som en politisk udmelding end en forskningsbaseret udmelding, og sådan er det.

Hr. Lars Kramer Mikkelsen sætter spørgsmålstegn ved, hvorvidt vi med den konstruktion, vi har lavet, og den debat, det har affødt, har foretaget en styrkelse af studierne for internationale forhold og menneskerettigheder. Og det vil jeg fastholde, at det har vi, og ja, jeg vil sige, at mange af de udmeldinger, som vi har hørt fra internationalt hold, bygger på misforståelser.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Så kan jeg som følge af det sige, at så kan jeg sådan set godt forstå, at man i Venstre har den holdning, at man vil afskaffe eksperter, for hvis de blot er til skade for ens egen holdning og taler én imod, er det da indlysende, at man ønsker at afskaffe dem. For det har da ikke skortet på gode råd om, hvordan det her skulle gøres, ude fra den ganske verden.

Man må altså konstatere, at Danmark har haft stolte traditioner i kampen for menneskerettigheder verden over. Venstre har været med i kampen for menneskerettigheder. Problemet er

bare, at det er man ikke længere, og man er det slet ikke i Danmark.

Nu er det sådan set ligegyldigt, hvad man har foretaget sig historisk, for nu kan vi konstatere, at i Danmark skal vi bombes tilbage til dengang, hr. Bertel Haarder var med til at etablere det her center første gang. Det ved jeg da ikke, om man har grund til at rose regeringen for.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Bodil Kornbek. Derefter kommer ordføreren til svar, og så ønsker formanden at gå videre i debatten.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

For tredje gang vil Kristeligt Folkeparti gerne stille det samme spørgsmål, og det er selvfølgelig: Er det et problem for Venstre, at et center udtaler sig politisk, hvad enten det er det her center, eller ethvert andet center? Hr. Jens Rohde er jo normalt ikke mundlam, så jeg er sikker på, at han har en holdning, men om han vil frem med den, er jo så en anden sag, men det er jeg meget spændt på.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Til fru Bodil Kornbek: Nej, jeg har sådan set ikke noget problem med, at man ytrer sig. Vi lever i et frit land, men når man som center går ud og f.eks. tilkendegiver, at her kan man ikke gå længere, så må man trods alt med en vis ret kunne forlange, at de ting, som man så fastslår som en kendsgerning, er baseret på forskning. Det må vel være et rimeligt krav at stille.

Til hr. Lars Kramer Mikkelsen, når han siger, at Venstre har selv været med, og nu er man det slet ikke længere, og man ønsker bare at bombe det hele tilbage til engang i fortiden: Hvad er det for noget pjat?

Hr. Lars Kramer Mikkelsen er da så fornuftig, at han burde kunne læse, hvad det er, vi egentlig har gjort. Hr. Lars Kramer Mikkelsen må da have hørt, hvad statsministeren har tilkendegivet, hvad integrationsministeren har tilkendegivet allerede siden den 22. januar. Her har vi redegjort for, hvordan konstruktionen bliver, og den konstruktion er rent faktisk en styrkelse, ja, det er så meget en styrkelse, at selv hr. Bjørn Elmquist i tv har sagt, at hele det her center og hele forskningen på det internationale område bliver styrket.

Vi fastholder også, at sådan er det.

Kl. 14.40

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Jeppe Kofod som ordfører.

Jeppe Kofod (S):

Der var næppe mange danskere, der forud for folketingsvalget den 20. november 2001 havde gjort sig forestillinger om, at selv en ny VK-regering som en af deres første gerninger ville foreslå nedlæggelse af Det Danske Center for Menneskerettigheder og dermed nedlæggelse af en enestående, uafhængig, national og international institution til overvågning af menneskerettigheder, en institution, som har inspireret langt ud over den ganske verden.

Uanset at Venstre ikke på noget tidspunkt før eller i valgkampen havde dømt Det Danske Center for Menneskerettigheder til nedlæggelse, var forslaget en realitet ved regeringens udspil i januar 2002 til sanering af råd, nævn, udvalg og centre. Centeret skulle sammenlægges med DUPI, Center for Freds- og Konfliktforskning og Center for Udviklingsforskning. De facto en nedlæggelse af den nationale uafhængige menneskerettighedsinstitution i forhold til de såkaldte Paris-principper for nationale institutioners status.

Det kan derfor næppe komme bag på regeringen, at kritikken fra ind- og udland, fra de nordiske lande, fra søsterpartier til Det liberale Venstre, fra FN's højkommissær for menneskerettigheder, fra Venstres tidligere partileder og udenrigsminister osv. er haglet ned over statsministeren og regeringen. Danmark og regeringen havde lidt en stor troværdighedsskade. På intet tidspunkt før valget havde Venstre – heller ikke i partiets eget finanslovforslag fra august 2001 – foreslået centeret nedlagt.

Det ligner derfor set udefra unægtelig et knæfald for Dansk Folkeparti, der betragter menneskerettigheder – for at citere hr. Søren Krarup endnu en gang – som et terrorredskab. Lad mig derfor slå fast, at Socialdemokratiet er imod nedlæggelsen af Det Danske Center for Menneskerettigheder. Det vil i øvrigt være i direkte strid med, hvad vi har tilsluttet os i FN. Og hvis vi havde et flertal for det, ville vi hellere i dag end i morgen genoprette centeret.

Derfor har vi også tilbudt at komme regeringen til undsætning og sikre et flertal for Det Danske Center for Menneskerettigheder som en

uafhængig, national menneskerettighedsinstitution i overensstemmelse med Paris-principperne. At regeringen nu tilsyneladende har foretaget en kovending i sagen om Det Danske Center for Menneskerettigheder – vi kender ikke lovforslaget endnu – ved at opgive at nedlægge dette, er selvfølgelig positivt, hvis Paris-principperne fuldt og helt overholdes. Det indebærer selvfølgelig, at uafhængigheden ikke må antastes, og det er unægtelig ikke det, man får indtrykket af, når man hører Venstres ordfører fra talerstolen i dag.

Det betyder også, at man skal have samme vedtægter, man skal have et centerråd, samme bestyrelse, som egenhændigt kan udpege direktøren, og man skal selvfølgelig også have en bevilling, som man ikke kan intervenere i politisk. Om man så deler lokaler og forskningsinteresser i et nyt Center for Internationale Studier kan være fint nok, så længe centeret er uantastet.

Men tilbage står det forhold, at den nye borgerlige regering på det her område som på så mange andre har givet Danmark lidt mange ridser i lakken. Tilbage står, at regeringen har bragt Danmark i en dybt pinlig situation og skadet vores omdømme. Tilbage står et forløb, som er absurd. Både en politisk studehandel med Dansk Folkeparti, hvor man giver og tager, bl.a. ved nedlæggelse af Nævnet for Etnisk Ligestilling, og så tilsyneladende en debat om, hvorvidt et center skal leve op til sin egen rolle, nemlig at være med til at formulere også politiske meninger. Det står direkte i grundlaget for centeret, at man skal komme med politiske udmeldinger, man skal overvåge menneskerettigheder, man skal gå imod racediskrimination osv. i Danmark. Tilbage står et forløb, som alle, også folk i udlandet, har noteret et tilbageskridt for Danmark.

Vi vil selvfølgelig afvente regeringens lovforslag, men vi vil gerne sige her fra talerstolen, at det, vi har været vidne til her, skader Danmarks omdømme. Det er vi kede af. Vi synes, Danmark havde en enestående førerposition, hvad angik fremme af demokrati og menneskerettigheder, og vi synes, at regeringen havde alle muligheder – også andre i Folketinget – for at lave aftaler omkring centeret, men man valgte at lave en aftale med et parti, som grundlæggende går imod menneskerettigheder, i hvert fald i den form, som vi kender det, og som partiet Venstre gang på gang har tilsluttet sig også ved debatter her i salen.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg synes, det er gribende at høre den omsorg for Danmarks omdømme i udlandet, og må jeg tillade mig at sige, at det forholder sig stik modsat. Danmark er et foregangsland i Vesteuropa. Vi er et land, hvor ytringsfriheden stadig findes, og det vil sige, at kritik af de herskende politiske køer også kan udtrykkes. Det skulle hr. Jeppe Kofod glæde sig over i stedet for at deltage i den almindelige forargelse, som med mere eller mindre dansk bistand er søgt pisket op i udlandet.

Kl. 14.45

Men må jeg sige med hensyn til selve sagen: Den er jo trættende, denne utrolige overfladiskhed, der hersker fra denne talerstol, når den såkaldte opposition skal udtrykke sig. Vi hørte hr. Kramer Mikkelsen tale om, at Menneskerettighedscenteret var eksperter. Men ekspert i politik er jo det rene nonsens. Man kan ikke være ekspert i almenmenneskelige forhold. Forholdet er jo altså netop det, at Menneskerettighedscenteret har misbragt en såkaldt ekspertise til at bedrive politik.

Kære venner, når vi taler om politik, så står vi alle på lige fod, og så findes der ikke eksperter. Prøv dog at fatte lidt af selve grundproblemet i stedet for at fare fort i den mest banale demagogi.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu kan der jo være mange, ikke mindst yngre politikere, som jeg også selv stadig væk henregner mig til, som kan være fristet til ikke at gå forbi et godt politisk slagsmål. Det skal man sjældent gøre, men der er sager, vil jeg sige til hr. Jeppe Kofod, hvor meget mere står på spil.

Og jeg må ærligt indrømme, at jeg kom en lille smule i tvivl om, hvad Socialdemokratiets ærinde egentlig var med det indlæg, der blev leveret for et øjeblik siden. Politik kan være vanskeligt, og man kan åbenbart ikke se forskel på ordene nedlægge og sammenlægge. Men jeg vil anbefale hr. Jeppe Kofod at læse finanslovsforslaget, hvoraf det fremgår, at det, der har været lagt op til hele tiden, er, at man skulle sammenlægge nogle institutioner for at få en større forskningsmæssig synergieffekt. Og det er det, der sker.

Hr. Jeppe Kofod var ikke synderlig optaget af Danmarks ry og omdømme i det indlæg, der kom før, for hvis det er den melodi, der skal sendes ud i verden, så bliver det svært. Det, der står tilbage, er, at man gennemfører en effektivise-

ring, man gennemfører en sammenlægning, man gennemfører en opbygning af et forskningsmæssigt miljø, som giver en større synergieffekt. Faktisk bliver hele området styrket ved den sammenlægning, der lægges op til, samtidig med at uafhængigheden er nagelfast, og Paris-principperne og enhver international aftale er efterlevet fuldt og helt.

Det er det, der står tilbage, vil jeg sige til hr. Jeppe Kofod, og det håber jeg at Socialdemokratiet også vil være med til at brede ud i den store verden.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg må sige, at den tale, som hr. Jeppe Kofod stod og holdt her, ja, hvis det var sådan noget, der kom ud i omverdenen, så er der ikke så meget at sige til, hvis der er nogle, der måske har misforstået lidt af, hvad det egentlig drejer sig om.

De, som skaber den dårlige omtale og det dårlige ry for Danmark, er socialdemokrater, der omtaler den nye regering som et regime, vel vidende at det giver en dårlig smag i munden hos mange, og som taler om nedlæggelse af Det Danske Center for Menneskerettigheder, selv om vi gang på gang på gang og også her i dag har fortalt, at det, det drejer sig om, er at lave en sammenlægning, så vi får en mere omkostnings-effektiv forskning og også en mere effektiv substansiell forskning, som har den synergieffekt, som fru Pia Christmas-Møller også nævner.

Hvor er nedlæggelsen af det her center, som hr. Jeppe Kofod stod og talte om heroppe for et øjeblik siden?

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Som jeg nævnte i min ordførertale, er det sådan, at da regeringen spillede ud med en sanering af råd, nævn, udvalg og centre i januar måned, fremgik det sort på hvidt, at Det Danske Center for Menneskerettigheder skulle sammenlægges med tre andre institutioner og dermed nedlægges i den form, som vi kender det i dag.

Så må man have mig undskyldt, at man synes, at det ikke er værd at påpege. Regeringen har jo ikke lagt nogen model frem. Regeringen har ikke lagt noget lovforslag frem, hvor vi kunne se, hvad man havde tænkt sig. Det fremgik sort på hvidt, at det blev nedlagt.

Man har siden hen set i debatten og i processen og forløbet bl.a. også Dansk Folkeparti være

ude og blive overrasket over, at regeringen ville redde Det Danske Center for Menneskerettigheder, hvorfor der igen blev forhandlinger. Og så lavede man en eller anden efter min opfattelse utrolig ubehagelig politisk studehandel, hvor man nedlægger Nævnet for Etnisk Ligestilling. Så har man fået et eller andet fra Dansk Folkepartis side.

Hvis det ikke er en ny måde at føre politik på og sætte spørgsmålstejn ved nogle af de her ting på, så ved jeg ikke, hvad det er. Det er det, jeg påpeger. Det er hele forløbet, jeg synes har været katastrofalt. Hvad det så ender med, ved vi ikke. Vi håber, og vi tror, at regeringen besinder sig og kommer med et lovforslag, der lever op til Paris-princippet, men vi synes, det er værd at påpege, at det her forløb ikke har været til gavn for hverken Danmark eller for regeringen i forhold til den troværdighed, man nyder i udlandet. Man kan bare læse og se, hvad der har været af reaktioner, så behøver man ikke at være i tvivl om det punkt.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Når jeg hører hr. Jeppe Kofod heroppefra, så tænker jeg på: Ikke se, ikke høre, la-la-la-la-la. Det er mildest talt meget lidt kønt.

Hr. Jeppe Kofod står heroppe og siger, at det fremgår sort på hvidt. Det fremgår sort på hvidt af den der liste over råd og nævn, som blev fremlagt i januar måned, at det center skulle sammenlægges med andre institutioner. Og i næste sekund bruger hr. Jeppe Kofod ordet nedlægges.

Jeg står heroppe med udskrifter af alle de spørgsmål, der har været til statsministeren, til udenrigsministeren, til integrationsministeren om det her spørgsmål lige siden den 22. januar – hr. Jeppe Kofod er selv en af dem, som spørger – og svarene har været ganske klare fra starten fra statsministeren, udenrigsministeren og integrationsministeren, men hr. Jeppe Kofod har lukket øjnene, har lukket ørerne, og måske er det derfor, at hr. Jeppe Kofod og hans partifæller har været med til at sende det budskab ud i verden, at her er der tale om et regime, som blæser højt og flot på menneskerettigheder. Det er uværdigt, vil jeg sige til hr. Jeppe Kofod.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Til hr. Jeppe Kofod vil jeg sige, at jeg håber, at det, der står tilbage fra denne debat, vil være, at et meget, meget bredt flertal i det danske Folketing står vagt om Danmarks respekt for menneskerettighederne, at vi har en uafhængig institution i Danmark, og at vi efterlever alle internationale aftaler, herunder Paris-princippet.

Det håber og tror jeg, er det, der står tilbage. Jeg håber ikke, at Socialdemokratiet vil fortsætte den falske melodi, der blev lagt an til i ordførerindlægget for et øjeblik siden.

Jeg vil igen referere til, hvad der er blevet sagt i en uendelighed i de seneste måneder fra både statsministerens og udenrigsministerens side, nemlig at naturligvis og selvindlysende og helt oplagt vil Danmark naturligvis fortsat respektere menneskerettigheder og internationale aftaler. Det har været Det Konservative Folkeparti og Venstres politik i årtier, hvorfor i alverden skulle det pludselig blive lavet om? Men nogle har måske haft en interesse i at opbygge nogle fjendebilleder, fordi man ikke havde anden politik at byde på? Det håber jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Det er ikke så mange spørgsmål, det er mere kommentarer. Så vil jeg sige til både Venstres og De Konservatives ordførere: Normalt vil det jo være sådan, at hvis man havde fremlagt en model, et lovforslag eller noget andet i forbindelse med fremlæggelsen af regeringens forslag til snering af råd, nævn, centre og udvalg, så kunne det være, at man kunne forholde sig til, hvad det var, regeringen havde tænkt. Det havde været lidt nemmere at se.

Jeg er ikke den eneste i det her Ting, der har fået den opfattelse, at Det Danske Center for Menneskerettigheder og de opgaver, som det har i dag, ikke vil blive videreført. Jeg har noteret mig – det kan godt være, at jeg ikke skal læse pressen eller lytte til udmeldinger fra regeringens parlamentariske grundlag – at Dansk Folkeparti havde samme opfattelse.

Det var jo netop derfor, at Dansk Folkeparti jo betingede sig, at de så måtte have noget andet nedlagt, hvis de nu ikke kunne få Det Danske Center for Menneskerettigheder nedlagt, og det blev så Nævnet for Etnisk Ligestilling. Hvis ikke det er en underlig politisk studehandel, som jeg synes er lidt usmagelig, hvis jeg ikke må have

lov til at påpege det, så synes jeg, at det er mærkværdigt.

Men jeg vil gerne til De Konservatives ordfører sige, at vi selvfølgelig vil bakke hundrede procent op, hvis man kommer med et lovforslag, der sikrer Paris-principperne, sikrer centerets uafhængighed, sikrer nogle ordentlige bevillinger, sikrer at man kan videreføre arbejdet og de opgaver, der ligger. Det vil vi selvfølgelig bakke op bag. Det er klart og naturligt.

Men så forstår vi ikke, hvorfor der har været den polemik, og hvorfor man har gjort det knæfald, som vi opfatter det, for Dansk Folkeparti i denne her sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det har været en pinlig farce for Socialdemokratiet at høre på hr. Jeppe Kofods ordførertale i dag. Da hr. Jeppe Kofod i det tidligere indlæg sagde, at det var kommentarer og ikke spørgsmål, så har jeg et konkret spørgsmål til hr. Jeppe Kofod.

Når hr. Jeppe Kofod den 22. januar får at vide af statsministeren, at Det Danske Center for Menneskerettigheder ikke bliver nedlagt, men sammenlagt, når han den 23. januar får det samme at vide af udenrigsministeren, men alligevel i dag bruger udtrykket nedlæggelse, er det så udtryk for en dårlig hukommelse eller på bevist politisk fordrøjning af de oplysninger, hr. Jeppe Kofod allerede én gang har fået?

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg kender godt Venstres taktik. Når man er lidt i bekneb, begynder man på sådan nogle formuleringer, der er retoriske i deres form og polemiske i deres indhold. Det debat skal jeg ikke gå ind i.

Jeg vil blot sige, at vi ikke fik nogen konkret model eller lovforslag eller noget som helst præseneteret tilbage i januar måned. Det gjorde vi altså ikke. Man må have mig undskyldt. Hvorfor tror man, at også udlandet reagerer? Hvorfor tror man, at partifæller fra de andre nordiske lande også reagerer? Hvorfor tror man, at FN's højkommissær for menneskerettigheder også reagerer?

Tror man, det er, fordi vi sidder og siger til dem, at nu skal I bare reagere over for regeringen? Det er noget sludder. Vi er oprigtig talt bekymrede for, om vi er ved at nedlægge en ene-

stående institution, der er med til at sikre og fremme menneskerettigheder både i Danmark og i verden.

Det er det, der er afgørende for os. Dem håber vi også bare regeringspartierne vil være med til at sikre. Det er det eneste. Hvorfor lagde man så ikke en model frem tilbage i januar? Det spørgsmål er der ingen, der har svaret på. Fordi man ikke har tænkt sig om. Man havde ikke overvejet nogen model. Man havde ikke tænkt det igennem.

Så hvis man havde lagt en model frem dengang, så kunne vi da have forholdt os til den. Det kunne vi ikke. Derfor er det vel berettiget at kritisere. Jeg forstår simpelt hen ikke, at det ikke kan være berettiget.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Har hr. Jeppe Kofod skrevet sin tale den 22. januar? For sådan lyder det rent faktisk. Jeg vil gerne have, at hr. Jeppe Kofod kommer op og bekræfter, at hr. Jeppe Kofod og det øvrige Ting i dag har fået en klar redegørelse for, hvordan centeret er strikket sammen, hvordan hele konstruktionen bliver, og at samtlige principper fra Parisaftalen er overholdt.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Mit ærinde med denne her debat i dag er ikke, at vi skal tale os fra hinanden, for jeg mener faktisk, hvad jeg sagde tidligere, nemlig at noget større er på spil.

Derfor vil jeg godt bede den socialdemokratiske ordfører genbekræfte, hvad der blev sagt for et øjeblik siden, nemlig at Socialdemokratiet tilsiger hundrede procents opbakning til et lovforslag, hvis det efterlever Paris-principperne, internationale aftaler og uafhængighed fuldt og helt. Det gør det forslag, som regeringen har beskrevet i dag, som man kan stifte bekendtskab med på Udenrigsministeriets hjemmeside fra i fredags.

Jeg ser frem til, at vi kan få lagt den støj, der har været, bag os. Så må vi konstatere, at der har været nogle uheldige kræfter, der har været forenet om at skabe utryghed på dette punkt. Nogle har frygtet, og andre har håbet, at centeret skulle nedlægges. Det har gjort, at atter andre har haft svært ved at kommunikere, at der alene var tale om en sammenlægning og faktisk en samlet forbedring af de udenrigspolitiske forskningsinstitutioner.

Men det er det, der står tilbage, og jeg vil håbe, at den socialdemokratiske ordfører vil bekræfte, at det er det, der står tilbage, når denne debat er slut.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg synes, at den konservative ordfører er inde på noget meget centralt. For det første vil jeg sige, at Tinget her ikke kender det lovforslag, regeringen påtænker at fremsætte. Så vidt vi har forstået, er det i høring, og det bliver fremsat snarest muligt. Så kan vi tage stilling til det lovforslag til den tid.

Men i den debat, vi har nu, har jeg, synes jeg, været i min gode ret til at påpege det forløb, der har været, siden regeringen i januar måned fremlagde sit forslag til sanering af råd, nævn, puljer, udvalg og centre.

Det synes jeg er helt o.k. at fremlægge her, og der har vi en oprigtig bekymring for, om den opgave, som Det Danske Center for Menneskerettigheder, de ting, det varetog, den eneste institution, det var, den inspiration, det har skabt også ude omkring i verden til modeller i andre lande, pludselig var væk.

Så sætter vi kritiske spørgsmålstejn ved det, og så bliver vi straks beskyldt for alt muligt. Jeg er selvfølgelig enig i, at vi forhåbentlig kan få et bredt flertal for at sikre det her center.

Men tilbage står et politisk forløb, som jeg synes er lidt usmageligt. Jeg synes, at det er lidt usmageligt, når man siger: O.k., når vi ikke kunne få nedlagt Det Danske Center for Menneskerettigheder, så prøver vi at få nedlagt noget andet, nemlig Nævnet for Etnisk Ligestilling. Jeg synes, at sådanne politiske studehandler er lidt usmagelige i den sammenhæng her.

Derfor vil jeg blot konstatere ud fra denne her debat, at Venstre og De Konservative har lyttet til kritikken, og de er hver kommet med noget, der muligvis kan være fornuftigt, men vi må afvente og se, hvad der bliver fremlagt i salen, og de høringssvar, der er.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er lidt forunderligt, at de, der har rejst forespørgslen, ikke deltager så voldsomt i debatten, men har stillet sig tilfreds, har jeg forstået, med ministerens besvarelse. Men alle andre er meget på dupperne. Det er jo fint.

Kl. 15.00

Der er en enkelt ting omkring Menneskerettighedscenteret, som ikke har været inde i debatten indtil nu, og det er det bidrag, som professor ved Retsvidenskabeligt Institut på Københavns Universitet, Mads Bryde Andersen, kom med her forleden, hvor han forklarede, hvorfor en professor som han ikke har deltaget så voldsomt i debatten indtil nu. Men den undren, som de sidste dages udmeldinger har givet anledning til, som han skriver, om Danmarks forpligtelser og internationale anseelser, gør så, at han nu vil bidrage til debatten.

Han rejser derfor to spørgsmål i sin artikel. Det første er: Hvilke forpligtelser er det, der indebærer, at forskning og menneskerettigheder kun kan være uafhængige, hvis den bevares i den nuværende struktur? Mener man dermed, at den meget betydelige forskning i menneskerettigheder, der foregår ved de juridiske fakulteter og institutter på vore højere læreanstalter, ikke har den fornødne uafhængighed? Og hvad gør Menneskerettighedscenteret egentlig for at sikre sin uafhængighed? Er det for at være uafhængig, at man generelt udtaler sig som center frem for at lade de enkelte forskere på centeret fremlægge resultaterne?

Han spørger så for det andet: Hvad skal det koste at opretholde den internationale anseelse – i citationstejn – som centeret mener at være genstand for på nuværende tidspunkt? Han beskriver så, at det har 50 mio. kr. til sit virke, som er ca. halvdelen af, hvad det koster at køre landets ubetinget største universitetsuddannelse, nemlig det juridiske studium ved Københavns Universitet, iberegnet den omfattende akademiske forskning, der foregår her.

Men hvad lægger de lande, spørger han så, hvis fordømmelse vi i den grad frygter, pr. capita i deres menneskerettighedsforskning? Og så siger han videre: Når jeg rejser disse spørgsmål, er det selvfølgelig, fordi jeg selv sidder med en fornemmelse af, at det er med rette, at Det Danske Center for Menneskerettigheder er kommet i politikernes søgelys.

Se, vi har fra Dansk Folkepartis side som tilgang til den her debat valgt en lidt anden vinkel end den, som Mads Bryde Andersen har i sin karakteristik af centeret, nemlig det, at vi opfatter centeret som værende mere og mere politisk i sit virke, politisk agerende, deltager på ganske lige vilkår med de andre og øvrige gode borgere, der ønsker at deltage i debatten. Og vi har sagt til os selv: Hvorfor skal statskassen finansiere

Morten Kjærums personlige politiske felttog? Hvorfor skal statskassen gøre det? Hvorfor kan han ikke deltage i debatten på lige fod med alle andre, der ønsker at deltage i den almindelige politiske debat?

Når vi har det som udgangspunkt – og derfor har jeg også taget Menneskerettighedscenteret ind i debatten i forhold til det med at gøre op med smagsdommere, med folk, der ønsker at tryne debatten, en fri debat i Danmark – så er det jo bl.a. med baggrund i udtalelser, som Morten Kjærum tidligere er kommet med. Det var så dengang, indenrigsministeren hed Thorkild Simonsen, og nogle socialdemokratiske borgmestre ønskede udlændingeloven strammet, hvor Morten Kjærum siger, og nu citerer jeg fra Jyllands-Posten den 20. december 1999:

»I stedet for at skribe på mere lovgivning skulle borgmestrene hellere gå ind i en aktiv dialog med Integrationsrådet og indvandrere i deres egne kommuner og sætte nogle målsætninger op for, hvad kommunen vil.«

Et helt almindeligt politisk udsagn, som ikke har noget at gøre med, at man har forsket i nogle konventioner og fundet ud af: Her kan vi lave lovgivning, her kan vi ikke, her må vi advare politikerne, her er der ingen problemer. Det, der kommer til udtryk, har overhovedet ikke noget at gøre med forskning i menneskerettigheder, som ellers er så vigtigt, hører vi. Nej, det er alene en almindelig politisk tilkendegivelse.

Et sted senere, det var sidste år i Aktuelt den 4. april, hvor direktør Morten Kjærum udtaler, og jeg citerer:

»»Regeringen har givet« – det var altså den daværende regering, skulle jeg hilse og sige – »Dansk Folkeparti lov til at sætte dagsordenen og har ikke forsøgt at gå imod de negative billeder, som højrefløjen hele tiden skaber af indvandrere og flygtninge,« siger Morten Kjærum.«

Men han deltager jo på fuldstændig lige fod med alle mulige andre i en almindelig politisk debat. Det er ikke et spørgsmål om, at han har forsket i en konvention og sagt, at her er der et problem; nej, han deltager. Og det er jo det, der onsdag den 28. november sidste år får B.T. til at konkludere ting som de her, også Morten Kjærums ageren i forbindelse med valgkampen og umiddelbart efter valget, og til at skrive følgende i et portræt af Morten Kjærum:

»En ting er, at Kjærums udtalelser er meget farlige i forhold til at bevare opbakningen til et

demokratisk system – symboliseret af den meget høje danske valgdeltagelse. Noget helt andet er, at det er mere end tvivlsomt, om hans udsagn står til troende. For i virkeligheden kan menneskerettighedskonventionerne tolkes meget bredere end den rigide tolkning, Kjærum konsekvent anlægger. ... I stedet for at dække sig ind under »ekspertens« neutrale kappe burde den stærkt subjektive Kjærum kæmpe med åben pande i et politisk parti. F.eks. i Det Radikale Venstre.«

Det parti, som – i parentes bemærket – i øvrigt har rejst debatten her i dag.

Det er sådan nogle ting, som jeg giver udtryk for her, der er baggrunden for, at når vi skal diskutere en sanering af råd og nævn og centre, når vi skal gøre op med smagsdommeri, når vi igen skal have genskabt den fri debat også om udlændingeforhold, så er det, vi synes, at det er ganske naturligt også at diskutere Menneskerettighedscenteret.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Det her er simpelt hen klamt at høre på, og jeg ser frem til, at regeringen lægger klar afstand til den personfikserede del af debatten.

Kl. 15.05

Så tror jeg lige, at jeg skal underholde ikke bare hr. Thulesen Dahl, men også Folketinget om Paris-principperne, for så vil han kunne forstå, at det er en politiserende virksomhed, ellers så passer han ikke sit arbejde.

F.eks. står der, at anbefalingerne i forbindelse med implementeringen af konventionerne bl.a. kan vedrøre vedtagelse af ny lovgivning, det er retspolitisk; ændringer af eksisterende lovgivning, det er retspolitisk; og/eller vedtagelse af ændringer af administrative regler og praksis. Det er alt sammen det, han har gjort, og det, som han her er blevet citeret for.

Derudover står der, at man frit skal kunne publicere sine anbefalinger og rapporter og i øvrigt have adgang til at forholde sig til den offentlige mening – det vil sige, befolkningen, enten direkte eller gennem pressen – og endelig står der, at han skal arbejde for at bekæmpe alle former for diskrimination, især racediskrimination, og herved kommer man selvfølgelig til at træde nogle over tærerne, som mener, at det er lige præcis det, de skal have lov til at udfolde frit: racediskrimination.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning og derefter hr. Niels Helveg Petersen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Ja, jeg vil også håbe på, at regeringen kommer op og tager afstand fra de bemærkninger, som Dansk Folkepartis ordfører havde om det center her og især om centerets direktør. Jeg synes, det er dybt beklageligt i en så alvorlig situation at drage det ind i denne debat på den måde, som Dansk Folkeparti gør det.

Jeg har ét konkret spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører, og det er: Opfatter man ligesom regeringspartierne, at den nye konstruktion, som man har sagt ja til i finanslovaftalen med regeringen, er en styrkelse, en fremme af menneskerettighederne? Er det en styrkelse af det arbejde, der foregår i Danmark, og det grundlag, altså Paris-principperne, også i forhold til at overvåge regeringen, Folketinget, den offentlige debat, i forhold til at fremme menneskerettighederne og til at fremme ikkeforskelsbehandling? Opfatter Dansk Folkeparti også det her som en styrkelse af det område? Det vil jeg gerne have ordførerens svar på.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er ganske rigtigt, at det er Det Radikale Venstre, der har rejst denne debat, og jeg synes, forløbet viser, hvor berettiget det var.

Og jeg vil gerne sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, jeg havde ikke særlige korte bemærkninger til de to første indledere og har i øvrigt som ordfører for forslagsstillerne jo mulighed for at tale til sidst, så det skal hr. Thulesen Dahl ikke undre sig over.

Men jeg har et enkelt spørgsmål til hr. Thulesen Dahl, som går tilbage til, hvad hr. Søren Krarup sagde tidligere, nemlig at man var tilfreds med dette her forslag, fordi man her omdefinerede – sådan måtte jeg forstå det – centerets eller den kommende institutions arbejdsområde.

Men som hr. Jens Rohde udmærket gjorde rede for, er det jo ikke tilfældet. Arbejdsområdet for centeret her er nøjagtig det samme, som det er for det nuværende Det Danske Center for Menneskerettigheder. Der er ikke i det, jeg har hørt fra regeringen, nogen som helst indskrænkning i arbejdsområdet. Det vil jeg gerne spørge hr. Thulesen Dahl om han også finder.

Og så vil jeg sige, at jeg synes, at gøre dette her til en personstrid, hvor det drejer sig om noget, der er meget vigtigt for mange af os, nemlig respekten for menneskelige rettigheder, det synes jeg er meget forkert.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til fru Margrete Auken, som mener, at det, jeg citerede centerets direktør for at udtale, det skulle han, det var søreme vigtigt. Jamen altså vi er fuldstændig uenige.

Jeg mener, at hvis en centerdirektør skal skabe respekt om både sit eget arbejde og også centeret i al almindelighed, så tjener han ikke sig selv ved at gå ud med udtalelser af en så politiserende karakter, som Kjærums her gør. Jeg mener, at han undergraver respekten for det center, hvor han burde gøre det modsatte.

Det er jo klart, at der kan fru Margrete Auken og jeg have helt vidt forskellige synspunkter, og måske synes fru Margrete Auken, at det er lidt ærgerligt, at Kjærums måske ikke får opbakning fra alle sider til at gå ud på den måde, han gør i en så politiserende debat. For det er jo fuldstændig rigtigt, at han går ud til fordel for de partier i den politiske debat, som fru Margrete Auken også selv tilhører.

Jeg noterer mig også i forhold til det, der har været sagt omkring konstruktionen af det nye center osv., at centeret her havde en bevilling sidste år på 16 mio. kr. på finansloven, der er 13 mio. kr. i år, og der er sat 8 mio. kr. af til næste år.

Kl. 15.10

Hr. Jeppe Kofod spørger så, om jeg vil acceptere formuleringen om, at den nye konstruktion er en styrkelse af diskussionen om respekten for menneskerettigheder. Ja, altså i den forstand, at vi sikrer, at man sætter fokus på det, der egentlig er værd at sætte fokus på i forhold til at undgå den politiserende debat, kan det jo godt være, at man højner den almindelige respekt for det centers arbejde, som hr. Jeppe Kofod er så ihærdig fortaler for.

Så vil jeg sige til hr. Niels Helveg Petersen: Altså der er jo ingen tvivl om, at det, der ligger i den nye konstruktion, er, at man kopierer arbejdsgrundlaget fra det nuværende menneskerettighedscenter over i Institut for Menneskerettigheder. Det er et vaskeægte politisk kompromis, der er lavet, hvor det har været vigtigt for regeringen – har vi forstået – at gøre det sådan for ikke at komme ud i en ny godkendelsesrunde i forhold til FN-systemet.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi til den næste runde. Den første er fru Margrete Auken, og derefter er det hr. Lars Kramer Mikkelsen og hr. Jeppe Kofod.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Altså det kan godt være, at hr. Thulesen Dahl synes, det er ubehageligt, at centeret lever op til sine forpligtelser. Men hvis ikke centeret gik ind i debatten, skulle direktøren fyres, for så passer han ikke sit arbejde. I modsætning til f.eks. Ombudsmanden, der ikke skal være retspolitisk aktiv – det er ikke hans arbejde – så er det centerets opgave at være retspolitisk aktivt. Det skal f.eks., som jeg citerede det før, gå ind og komme med forslag til, hvordan man kunne gøre tingene administrativt, som kører skævt. Det er så det, der citeres fra Jyllands-Posten. Det kan godt være, det er meget polemisk, men det er præcis det, han har gjort.

Hvis vi tager diskussionen om racediskrimination, så kan man jo ikke blande sig i den debat, hvis der faktisk er en debat i et land og der er grund til, at der er en debat i et land, uden at der er nogle, der bliver trådt over tærerne. Og hvis det for hr. Thulesen Dahl er nok til, at man så taber respekten for dem, står vi i en meget alvorlig situation. For hvis regeringen er enig med sin forligspartner og aftalepartner om, at det er sådan her, det skal fortolkes, så synes jeg, det hele er ... altså jeg havde egentlig glædet mig til at rose regeringen, men nu kan jeg se på det, at nu er der da grund til virkelig at blive alarmeret.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det forekommer mig, at både Dansk Folkeparti og også Dansk Folkepartis ordfører her i dag hele tiden, også i pressen, har opfattet dette som en udlændingepolitisk stramning. At netop når man ikke kunne få det ene forslag igennem, Det Danske Center for Menneskerettigheder, så ønskede man Center for Etnisk Ligestilling eller et eller andet andet, som man kunne bombe vores udlændingepolitik tilbage med her i Danmark.

Derfor vil jeg godt spørge præcist: Når man nu gik ud med det her forslag, var det så ikke sandheden, at man i virkeligheden syntes, at det her pjat med menneskerettigheder i Danmark var der sådan set ingen grund til at beskæftige sig så meget med; i virkeligheden ville man hellere have en diskussion omkring nogle stramninger i udlændingepolitikken, fordi man regne-

de med, at det var det, der sådan var oppe i tiden?

Og lidt politisk styring eller politiske kommentarer var man heller ikke begejstret for. Så det er den dér med ekspertten, som kommer med gode råd, som man er modstander af, og derfor ønsker man at fyre vedkommende.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jeppe Kofod, derefter hr. Kristian Thulesen Dahl og derefter hr. Niels Helveg Petersen.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

For det første håber jeg stadig væk, at det er sådan, at regeringen går op og tager afstand fra den personindblanding, som Dansk Folkepartis ordfører har i forhold til det spørgsmål, vi behandler her i dag. Tidligere i debatten så man ministeren gå herop. Jeg synes, det ville være et passende tidspunkt nu at tage afstand fra den måde, man hænger personer ud på for at gøre deres arbejde i henhold til de Paris-principper, de er sat til at arbejde efter. Det er utrolig vigtigt.

Så vil jeg spørge igen, for jeg fik et lidt tvetydigt svar før: Det er jo sådan, at Det Danske Center for Menneskerettigheder har flere opgaver, bl.a. forskning, men også overvågning af menneskerettighederne i Danmark. Og der vil jeg bare høre, om man også opfatter den konstruktion, man nu har etableret – for sådan må man opfatte det hos regeringen – som en styrkelse også af overvågningen, fordi der kommer en større sammenhæng mellem forskning og overvågningen af menneskerettighederne i Danmark. Det synes jeg er interessant at høre Dansk Folkepartis reaktion på. Mener man, det er en styrkelse af menneskerettighedsområdet det her? Hvis det er det, så er det da interessant, så er det da fornuftigt, og så er det da et nyt skridt, som man ikke har set før hos Dansk Folkeparti. Det vil jeg gerne høre ordføreren ...

Første næstformand (Svend Auken):

Og så er det hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Til fru Margrete Auken: Altså det, der virker underligt på os, er jo, at hvis man har med forskningsbaseret virksomhed at gøre, forskningsbaseret virksomhed i forhold til, hvordan konven-

tioner kan tolkes, og inden for hvilke lovgivningen helst skal holde sig, hvis man har tiltrådt konventionerne, så er det lidt interessant, hvordan nogle kan være meget, meget skrâsikre hver gang med hensyn til, hvordan en konvention kan tolkes, mens andre i andre juridiske sammenhænge kan være meget mere tvivlende, fordi man mener, at der dér er en spændvidde, der er et råderum, inden for hvilket landene kan udfolde sig i henhold til konventionerne.

Kl. 15.15

Der har jeg da noteret mig, at når det drejer sig om diskussionen om modersmålsundervisning, har centerets direktør været meget skrâsikker, mens eksempelvis juraprofessor Linda Nielsen ikke mente, at man på forhånd kunne afgøre noget som helst om, hvorvidt regeringens tanker i forhold til modersmålsundervisning ville stride mod børnekonventionen eller ej. Der er altså en langt mere sund skepsis og tvivl over for det her, og derfor virker det jo altså i hele sin opbygning og måde at komme til udtryk på meget, meget politiserende.

Og når hr. Lars Kramer Mikkelsen siger, at det er noget med, at den politiske kritik kan vi ikke tåle osv., vil jeg sige, jo netop, alle skal jo kunne deltage i debatten. Så skal jeg da også kunne deltage i debatten med min kritik af den direktør, som i den grad stikker næsen frem i den politiske debat. Han må tåle, at jeg kommenterer det, han siger. Han skal have frihed til at udtale sig fuldstændig, som han vil, omkring mit arbejde, omkring folketingspartiers arbejde, men vi må ikke tage del i debatten imod det, han siger. Og så er der noget med, at det er sådan en personstrid, personhetz, og hvad der ellers er kommet til udtryk. Jamen hvad er det da for noget?

Jeg må endvidere sige til hr. Lars Kramer Mikkelsen, at det her ikke handler om en udlændingestrømning. Det handler om, at man sanerer råd, nævn og centre, og der er det blevet afgørende for Dansk Folkeparti, at man ikke freder udlændingeområdet af politiske årsager.

Så til hr. Jeppe Kofod, som siger det her med, at regeringen skal gå op i debatten og sådan noget, fordi jeg nævner direktørens navn heroppefra: Hr. Jeppe Kofods Socialdemokrati har jo tidligere også i den grad her i Folketingssalen brugt navne. Må jeg minde om hr. Bjørn Lomborg eksempelvis, der i den grad har været fremme ...

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, der bliver ny lejlighed til for hr. Kristian Thulesen Dahl at komme tilbage på talerstolen. Nu er det hr. Niels Helveg Petersen, derefter er det hr. Søren Søndergaard og så fru Margrete Auken. Og så er det igen hr. Kristian Thulesen Dahl, og der er endnu flere indtegnede.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg er i den gode situation i forhold til hr. Søren Krarups tidligere indlæg at kunne konstatere, at hr. Thulesen Dahl altså bekræfter, at arbejdsområdet for det nye institut, som afløser Menneskerettighedscenteret, er det samme som før, det er identisk. Og statsministeren gjorde jo også meget ud af i sit indlæg at understrege identiteten.

Dermed synes jeg, at hr. Thulesen Dahl – i øvrigt på linje med hr. Jens Rohde – også har gjort en indsats for at undgå tidens fraser og overdriivelser, som hr. Søren Krarup efterlyste at vi skulle gøre, og bringe debatten ind på det niveau, hvor den hører hjemme, hvor man diskuterer det, der er lagt frem, på de præmisser, hvorpå de er fremlagt. Og det er da en fordel.

Derfor takker jeg hr. Thulesen Dahl for at have bragt klarhed over dette, at det altså er et identisk arbejdsområde.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er sådan set ikke så overrasket over hr. Thulesen Dahls kritik af Morten Kjærum. Dengang Dansk Folkeparti var i Fremskridtspartiet, var det jo det samme i forhold til ombudsmanden, hr. Gammeltoft-Hansen, hvorfor man også stemte imod beretningen hver gang og stemte imod hans udnævnelser osv. Og tænk, jeg synes, det er helt i orden. Jeg synes, det ville være underligt, hvis ikke Dansk Folkeparti kritiserede et menneskerettighedscenter og de ting, som et menneskerettighedscenter lagde frem. Det ville jeg synes var højst besynderligt. Så det synes jeg er fint nok.

Men det spørgsmål, som jeg synes er det interessante, er: Anerkender Dansk Folkeparti, at der skal være et menneskerettighedscenter, som har en uafhængig bestyrelse? Det er det interessante. For ellers er arbejdsgangen jo den, at man henvender sig til bestyrelsen og siger, der er en dårlig direktør, skift ham ud, eller lad være med at genvælge ham. Men den består jo ikke i, at nogle andre, f.eks. Folketinget, går ind og be-

stemmer, hvem der så skal være direktør i Menneskerettighedscenteret.

Så går Dansk Folkeparti ind for en uafhængig bestyrelse for Det Danske Center for Menneskerettigheder?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Margrete Auken, og derefter er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg vil i og for sig holde med hr. Søren Søndergaard i, at det jo også ville have været ejendommeligt, hvis ikke der kom støj fra Dansk Folkeparti over, at Det Danske Center for Menneskerettigheder arbejder sådan, som de gør, for så havde der jo været noget galt. Og det er også fair nok.

Det er selvfølgelig også fair nok, at Dansk Folkeparti prøver at dække sig så meget ind, at det lyder, som om det er en sober indvending – han har en lidt anden form osv., osv. – uden at vi i øvrigt får brugbare citater, ligesom vi heller ikke fik det før om udlændingeloven. Vi får altså slynget tingene ud.

Kl. 15.20

Jeg mener ikke, og det er så min personlige opfattelse, sådan som jeg har fulgt debatten, at der er skråsikkerhed dér, hvor der ikke er noget at være skrāsikker om. Andre steder er der da.

Det gælder § 23 i flygtningeloven om, at man ikke har lov til at give forskellige ydelser til folk, der er på asyl, i forhold til borgerne; dér kan man være skrāsikker, det har man ikke lov til.

Og så er der andre steder, hvor der kan være tvivl om fortolkningerne, og der har jeg ingen dårlige erfaringer.

Men jeg vil godt lige til sidst bede hr. Thulesen Dahl afkræfte, at det kun er SF og Det Radikale Venstre og Enhedslisten og Socialdemokratiet, der går ind for menneskerettigheder – at det ikke også skulle være Venstre og De Konservative.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når jeg rejser disse spørgsmål, er det selvfølgelig, fordi jeg selv sidder med en fornemmelse af, at det er med rette, at Det Danske Center for Menneskerettigheder er kommet i politikernes søgelys.

Jeg forstår godt, at en række af de politikere, som jeg i hvert fald har haft opfattelsen af ofte

tillægger juraprofessor Mads Bryde Andersen en vis værdi, ikke kommer ind på det her. Men må jeg ikke minde om, at det jo ikke bare er Dansk Folkeparti, der rejser det her til debat nu. Det får man indtrykket af. Det er jo også en lang række af folk i opinionen.

Jeg nævnte f.eks. portrættet af centerets direktør i B.T. i november sidste år. Det var i lyset af, at der havde været valgkamp, og et flertal satte sig igennem og ville have en ny regering osv., og så kommer der nogle udtalelser, der får B.T. til i et portræt at opfordre Kjærsum til at melde sig ind i Det Radikale Venstre frem for at være centerdirektør.

Det er jo ikke fuldstændig hentet ud af den blå luft, alt det her. Jeg har noget at have det i, og det kan jeg også høre egentlig anerkendes bredt rundt, men så siges der bare: Nå, men det skal han også have lov til, skidt med det, vi er også glade for, at han i øvrigt går ind i debatten på den måde. Det er det, jeg hører bliver sagt.

Så må jeg sige til hr. Søren Søndergaard: Vi har lavet et forlig med regeringen omkring det her. Vi har fået nogle ting igennem, vi har accepteret andre ting. Det, der ligger i den konstruktion, er jo også, at vi anerkender, at den måde, det nu bliver bygget op på i instituttet, er med en uafhængig bestyrelse, som vælger direktøren. Sådan er det.

Vi har så lagt vægt på, at direktørstillingen bliver genopslået, så alle kan søge den, og derunder selvfølgelig også den nuværende direktør. Så er det suverænt op til bestyrelsen, om man ønsker at besætte posten med den person eller en anden. Sådan er det. Det har jeg sagt andre steder, og det siger jeg her. Det er der slet ingen tvivl om.

Så synes jeg egentlig, at de andre ting lidt kan stå for egen regning. Jeg kan forstå, at fru Margrete Auken synes, at hun ingen dårlige erfaringer har med centerdirektørens ageren, og det forstår jeg udmærket godt, når jeg har været alle de citater igennem, som centerdirektøren gør sig skyldig i. Så det forstår jeg udmærket.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Når det er så interessant det her, er det jo bl.a., fordi vi i pressen har set, at der er lavet en aftale, der er en konstruktion, som regeringen er enig med Dansk Folkeparti om i det her. Derfor kan man jo i virkeligheden sige, at det her er regeringens og Dansk Folkepartis udfoldelse af magtfuld arrogance. Man har en aftale klar, og man

synes jo – det kunne man også høre på Venstres ordfører – at det er noget pjat, at vi skal diskutere det her, for man ved jo godt, hvor stængerne skal stå. Det er en aftale, der er klar, og det er også fremgået af pressen.

Det er jo interessant trods alt alligevel at kunne mærke i denne her debat, at regeringens parlamentariske grundlag ikke er fuldstændig enig med regeringen sådan rent politisk. Det synes jeg da er meget interessant. Det er da også rart at få udstillet det her fra Folketingets talerstol, og det er jo lykkedes.

Regeringens parlamentariske grundlag er ikke politisk enig med regeringen. Regeringen mener, at den får styrket menneskerettighedsområdet med det her forslag, som man har liggende i skuffen og har tænkt sig at præsentere Folketingets partier for om et øjeblik formentlig. Men det mener Dansk Folkeparti ikke. Man har ikke tænkt sig, at man skal styrke menneskerettighederne med det her forslag. Tværtimod ønsker man at bombe menneskerettighederne tilbage. Og det er jo det, der er interessant. Det har da været interessant at få udstillet, og det er vi da glade for at vi har fået gjort.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg synes, vi har en meget principiel debat lige nu. Jeg vil gerne spørge Dansk Folkepartis ordfører, om det ikke også er rigtigt, når man nu har læst grundlaget for Det Danske Center for Menneskerettigheder, at der jo står sort på hvidt i overensstemmelse med Paris-princippet, at institutionen frit skal kunne publicere sine anbefalinger og rapporter og i øvrigt have adgang til at kunne forholde sig til den offentlige mening enten direkte eller igennem pressen.

Kl. 15.25

Det er grundlaget for institutionen, man har en bestyrelse, som udpeger en direktør. Det, som Dansk Folkeparti koncentrerer sig om, er en direktør, der udpeger en bestyrelse på en uafhængig institution, og det synes jeg er problematisk. Jeg kan ikke forstå, at Dansk Folkeparti, også når man kender grundlaget for Det Danske Center for Menneskerettigheder, kunne udtale sig, som man nu gør. Det er det ene.

Det andet er en gentagelse af mit spørgsmål fra før: Opfatter man den aftale, man har lavet med regeringen – det, som regeringen har argumenteret for, nemlig sammenlægning af Det Danske Center for Menneskerettigheder med andre institutioner – som en styrkelse af menne-

skerettighedsområdet, også hvad angår overvågningen af menneskerettigheder i Danmark? Jeg vil gerne høre, om det er den samme opfattelse, man har i Dansk Folkeparti. Det er interessant at få at vide.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Søren Søndergaard for en kort bemærkning, og derefter er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nej, nu skal Dansk Folkeparti altså ikke være alene om at være uenig med Det Danske Center for Menneskerettigheder. Det har vi tit været. Jeg tænker på alle de dér vattede høringsvar, der er kommet fra Det Danske Center for Menneskerettigheder de sidste 7-8 år, hvor vi havde håbet, at endelig kom der da en fuldstændig klar afstandtagen fra den tidligere regerings politik på flygtningeområdet og indvanderområdet, og stort set kom der aldrig noget, der var sådan kraftfuldt nok. Så vi er mange, der har et horn i siden på Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Men bortset fra det synes jeg, at der er en ting, som står klart nu, og det er, at nybesættelsen af direktørstillingen på Det Danske Center for Menneskerettigheder var en indrømmelse til Dansk Folkeparti. Og det er fint, det har Dansk Folkeparti så fået som indrømmelse.

Men det, jeg prøvede at udfritte hr. Thulesen Dahl om, var: Hvad mener Dansk Folkeparti om, at der er en uafhængig bestyrelse? Går Dansk Folkeparti ind for, at der er en uafhængig bestyrelse? Eller er man i virkeligheden imod, men o.k., så fik man det kompromis med en genbesættelse af stillingen, og så accepterede man den uafhængige bestyrelse?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først vil jeg svare hr. Lars Kramer Mikkelsen, som mener, at det er udtryk for magtfuld arrogance, at der er indgået en aftale. Det er en nyskabelse i dansk politik. Det vil sige, at alle de gange SR-regeringen for jo ikke så mange måneder siden lavede politiske aftaler, var det udtryk for magtfuld arrogance.

Vi må nu kunne forudse, at der kommer læserbreve fra socialdemokrater, der undskylder ikke bare efterlønssagen, for den har været så meget diskuteret, det vil jeg ikke belaste hr. Lars

Kramer Mikkelsen med, men alle de andre ting, pinsepakken f.eks., der blev vedtaget, var en aftale, som vi andre fik forelagt, finanslove, vi andre har fået forelagt, er udtryk for magtfuld arrogance.

Det er jo en interessant nyskabelse i dansk politik, men det er åbenbart Socialdemokraternes nye stil.

Det er også interessant, synes hr. Lars Kramer Mikkelsen, at det parlamentariske grundlag ikke er hundrede procent enig med regeringen, som om det også er en nyskabelse. Altså sådan har jeg jo egentlig også forstået at det var tidligere. Jeg tror, hr. Søren Søndergaard kan nikke bekræftende til, at sådan var det faktisk også, da man havde SR-regeringen siddende. Jeg tror heller ikke, at SF – jeg ved ikke lige i dag med fru Margrete Auken – altid har følt sig hundrede procent enig med SR-regeringen. Det er vel også spillets vilkår.

Det, der har været afgørende for os, er jo, at vi får taget et opgør med det dér med, at man dækker sig ind under ekspertkapper for at få lukket en ellers fri debat. Det har været udgangspunktet, har jeg forstået, fra regeringens side på en række politiske områder, og da har Dansk Folkepartis bidrag været at sige, at vi ikke vil acceptere, at udlændingeområdet ikke også deltager i den proces. Det er det, vi har haft som udgangspunkt.

Så spørger hr. Jeppe Kofod, om det her er en styrkelse af menneskerettighederne. Jeg forsøgte faktisk at svare på det før ved at sige, at hvis det her handler om, at man nu får større respekt for dem, der i virkeligheden skal fortolke de her konventioner, at de gør deres arbejde, ikke politiserende, men ud fra reelle ønsker om at vurdere konventionernes rækkevidde, så tror jeg faktisk, at hr. Jeppe Kofod kan føle sig godt dækket ind af den øvelse her. Men det er klart, at hvis det fortsætter, som det har været, vil det da være problematisk.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Lars Kramer Mikkelsen, og så tror jeg, at vi er på vej tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl har selvfølgelig ret i, at parlamentariske grundlag er sådan lidt vaklende indimellem, og det har den tidligere regering da også fået lov til at opleve. Derfor er det jo bare meget rart at konstatere, at der er en

uenighed. Det er jo trods alt efter ganske få dage mere end de 100, at det kan mærkes, at man har tænkt sig at fremsætte forslag, hvor man forventer, at det bærer i hver sin retning i virkeligheden, og det er da ganske interessant for en opposition at konstatere. Og derfor kan man da ikke undre sig over, at vi forsøger at bore lidt i det.

Kl. 15.30

Så når jeg brugte udtrykket magtfuld arrogance, er det jo, fordi vi her, måske ikke så meget af Dansk Folkepartis ordfører, det skal jeg måske vedkende mig, men både af V's og K's ordførere her fra talerstolen jo er blevet skældt ud for, at vi har diskuteret denne her sag, for man har bare kunnet læse aviserne, eller man har kunnet læse, at statsministeren i et svar har forsikret om, at det her ikke vil komme til at skade menneskerettigheder. Ja, tak for kaffe!

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Hr. Thulesen Dahl fik ikke tid til lige at svare på det spørgsmål, jeg stillede.

Jeg forstod, at nybesættelsen af direktørstillingen er den indrømmelse, som Dansk Folkeparti har fået i de her forhandlinger. Men hvad mener Dansk Folkeparti om, at der er en uafhængig bestyrelse? Er det noget, Dansk Folkeparti går ind for, at der er en uafhængig bestyrelse for det menneskerettighedscenter? Selvfølgelig står man ved det kompromis, man har lavet med regeringen, det er klart, ellers havde man formentlig ikke lavet det. Men hvis man selv skulle bestemme, går man så ind for, at der skal være en sådan uafhængig bestyrelse, som ansætter direktøren, afskediger direktøren og i det hele taget bestemmer, hvordan tingene skal gøres uden politisk indblanding udefra?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Lars Kramer Mikkelsen, hvis indlæg mest havde karakter af nogle bemærkninger til mange og ikke bare til mig. Men jeg kan i hvert fald notere mig anerkendelsen af, at det ikke er fra vores side, at hr. Kramer Mikkelsen er blevet skældt ud for at tage del i debatten. Tværtimod synes vi, det er en god debat, som måske også kan være med til at rippe op i dét, at man tør diskutere, også tør anfægte meningene fra dem, der kommer med et ekspertstempel på ryggen og påstår at have den evige sandhed. At man tør udfordre den debat, er da sundt i et demokrati, i et samfund, der skal være frit, hvor det, der er

meget, meget vigtigt, er ytringsfriheden, at alle tør tage del, at alle ønsker at være aktive deltagere i den demokratiske proces.

Der har vi haft problemet. Specielt på udlændingeområdet, føler vi så, har der været nogle, der alt for hurtigt har forsøgt med et ekspertstempel på ryggen at lukke debatten. Der har centerdirektøren så været en af dem, og der håber vi da, at hele den her øvelse kan være med til at skabe en følelse af, at man har en mere fri debat her i landet og også kan diskutere udlændingeområdet ud fra de præmisser, man nu engang har.

Så til hr. Søren Søndergaard: Jo, jeg vil godt gå så vidt som til at sige, at vi ikke har nogen problemer med, at der sidder en uafhængig bestyrelse, og at det er sådan. Vi ønsker en debat – og det er jo også noget, der tidligere er fremgået af indlæggene her – om, hvordan man så sikrer en reel uafhængighed, for man kan jo sige, at uafhængighed er mange ting.

Det at tage imod penge fra statskassen er jo også i dag blevet gjort til et spørgsmål om, hvorvidt man så kan røre ved det, uden at det er afhængigheden/uafhængigheden, altså de dér ting, man går ind og rører ved. Det, at der sidder folketingspolitikere i centerrådet i forhold til Menneskerettighedscenteret, er det ikke et problem i forhold til en reel uafhængighed? Nogle af dem, der har været meget aktive i denne her sag, har jo selv en rolle at spille i centeret, og det synes jeg da også er en diskussion værd, hvordan man tackler det i forhold til princippet om uafhængighed.

Pia Christmas-Møller (KF):

I modsætning til min oplevelse af Socialdemokratiets tilgang til denne debat registrerer jeg med glæde en helt anden og mere oprigtig interesse for sagen hos Det Radikale Venstre, som jo også har rejst forespørgslen.

Jeg synes, det er godt, at vi har fået denne forespørgselsdebat, for hvis der er en sag, der trænger til at blive afmystificeret og fuldt klarlagt, ja, så er det sagen om Det Danske Center for Menneskerettigheders fremtid. Så tak til Det Radikale Venstre.

En meget konkret afklaring kom i sidste uge, hvor regeringen sendte sit lovforslag til høring. Det er et forslag, som imødekommer ønsket om en styrket forskningsindsats gennem en rationaliseringsgevinst og opbygning af et stærkt fagligt miljø, samtidig med at uafhængighed og internationale aftaler respekteres fuldt ud. Løsning

gen tager derudover højde for EU's ligebehandlingsdirektiv.

Lovforslaget er offentliggjort og tilgængeligt på Udenrigsministeriets hjemmeside, og man kan her sort på hvidt se, at kravet om uafhængighed og efterlevelse af Paris-principperne er fuldt og helt indfriet, hvilket efter konservativ opfattelse hele tiden har været en selvfølge, ligesom det har været det, hver eneste gang såvel statsministeren som udenrigsministeren har udtalt sig om sagen.

Kl. 15.35

Ideen om at skabe et nyt slagkraftigt Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder ser vi i Det Konservative Folkeparti et stærkt fremadrettet perspektiv i. I et land på Danmarks størrelse er der behov for at sikre nogle stærke faglige miljøer, hvor forskningsindsatsen kan drage nytte af en synergieffekt.

Ved at sammenlægge Dansk Udenrigspolitisk Institut, Center for Udviklingsforskning, Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier, Center for Freds- og Konfliktforskning og Det Danske Center for Menneskerettigheder til én institution får man netop denne effektiviseringsgevinst, som samtidig kan styrke forskningen.

Det nye Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder bliver en selvejende og uafhængig institution og kommer til at bestå af to institutter: Institut for Internationale Studier og Institut for Menneskerettigheder med hver deres bestyrelse og hver deres direktør.

Når fem institutioner med fem direktørstillinger omstruktureres på en måde, hvor der fremover kun bliver behov for tre direktører, er det kun naturligt, at stillingerne oplås. Det afgørende er, at uafhængigheden sikres ved, at det alene er den uafhængige bestyrelse, der træffer beslutning om persons spørgsmål.

Jeg vil godt benytte lejligheden til her at tage afstand fra ethvert forsøg på at drive personhelt mod nuværende og kommende direktører.

Kontinuitet og identitet sikres gennem en overgangsordning, der sikrer, at den nuværende bestyrelse i Det Danske Center for Menneskerettigheder fortsætter deres arbejde i den valgperiode, de er valgt for.

I forbindelse med regeringens udspil tager man også højde for EU's ligebehandlingsdirektiv, som lægger op til, at ligebehandling uanset race eller etnisk oprindelse kan varetages af en institution, der beskæftiger sig med beskyttelse af menneskerettighederne. Lovforslag herom

kommer i den nye folketingssamling på baggrund af Eva Smith-udvalgets arbejde.

Alt i alt er der altså lagt op til en løsning, der imødekommer formålet, og som lever op til FN-resolutionen fra 1993. Løsningen dokumenterer, hvad vi hele tiden har sagt, nemlig at Danmark naturligvis fortsat vil leve op til internationale aftaler. Det står tilbage sammen med en løsning, der styrker den udenrigspolitiske forskning.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning og derefter hr. Lars Kramer Mikkelsen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne takke den konservative ordfører især for den klare melding her fra talerstolen om, at man selvfølgelig tager afstand fra de bemærkninger, der er om centerets direktør. Det synes jeg var utrolig fint også set i relation til Venstres ordfører, som jo fik det samme spørgsmål, men som begyndte at rode sig ud i en forklaring om, at direktøren havde været politisk og var kommet med politiske udmeldinger, i stedet for at forsvare, at man har en uafhængig institution med en uafhængig bestyrelse, der udpeger en direktør, og at man selvfølgelig ikke på den måde kan gå ind og angribe en person på den måde, som vi har hørt det fra talerstolen. Det er det ene.

Det andet er et spørgsmål i forbindelse med den aftale, man nu har indgået med regeringen, for det var lidt tvetydige svar, vi fik fra Dansk Folkeparti: Er det sådan, at den aftale er en styrkelse af menneskerettighederne, ikke blot forskningen, men også de andre opgaver, som ligger i Det Danske Center for Menneskerettigheder i dag, herunder overvågning af menneskerettighederne, menneskerettighedssituationen i Danmark?

Opfatter Det Konservative Folkeparti også denne aftale som en styrkelse af det område i forhold til det, vi har i dag?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Lars Kramer Mikkelsen. (*Ophold*). Han afstår, så er det fru Pia Christmas-Møller.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Opgaverne er præcis de samme, som det er blevet sagt flere gange her fra talerstolen. Styrkel-

sen består i, at man sammenlægger en række institutioner, og man etablerer et forskningsmiljø, som giver større synergieffekt. Det er faktisk hele ideen. Vi får en effektiviseringsgevinst, som samlet styrker forskningen på det udenrigspolitiske område. Det ser vi frem til i Det Konservative Folkeparti.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Lars Kramer Mikkelsen for en kort bemærkning og derefter hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Hvis jeg nu gør mig umage, kan jeg sikkert stille et andet spørgsmål end det, hr. Jeppe Kofod stillede før, så derfor vil jeg gøre det.

Det er jo sådan, at der på det her område tidligere har været et bredt politisk flertal, og De Konservative har været en del af det. Både hr. Jens Rohde og også fru Pia Christmas-Møller siger i deres ordførertaler, at med det her forslag vil man også fremover kunne sikre menneskerettigheder.

Det, som så skal være min indgangsvinkel, er, at når Dansk Folkeparti, som er regeringens parlamentariske grundlag, siger, at man ikke mener, man med det her forslag skal gavne eller sikre menneskerettighederne i Danmark, vil jeg stille det spørgsmål: Bekymrer det ikke Det Konservative Folkeparti?

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg takker for, at man svarede på mit spørgsmål.

Jeg vil gerne stille endnu et spørgsmål, for forløbet omkring Det Danske Center for Menneskerettigheder har jo ikke været pænt. Det var også noget af det, som De Konservatives ordfører var inde på. Vi så jo også, efter at man havde lavet finanslovaftalen mellem Dansk Folkeparti og regeringen, at der kom en misforståelse, der hed, at Dansk Folkeparti jo troede, at Det Danske Center for Menneskerettigheder var nedlagt. Da man så opdagede, at det ikke var nedlagt, krævede man forhandling igen, og så fik man så Nævnet for Etnisk Ligestilling nedlagt som en studehandel.

Jeg vil bare høre, om ikke den konservative ordfører også synes, det er en lidt problematisk måde at forhandle på i forhold til så vigtige spørgsmål, altså menneskerettigheder – spørgs-

mål, som De Konservative jo har været optaget af, og som vi har haft et bredt samarbejde om i Folketinget. Den måde, det er foregået på, er dybt kritisabel, hele forløbet er dybt kritisabelt.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Først til hr. Lars Kramer Mikkelsen, som spørger, om jeg er bekymret over, at der er uenighed imellem forskellige politiske partier. Her er svaret nej, det bekymrer mig ikke. Jeg synes faktisk, det er godt i et demokrati, at man kan diskutere, have forskellige udgangspunkter og alligevel nå til resultater.

Det er ikke nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti og jeg selv personlig ser forskelligt på menneskerettighederne. Det er da ikke nogen hemmelighed.

Men vi har indgået en aftale, som begge parter står ved, og som sikrer, at menneskerettighedsfunktionen fortsat drives fuldstændig uafhængigt og i henhold til internationale aftaler med Danmark. Derudover styrkes menneskerettighedsfunktionen jo også i Udenrigsministeriets regi, så i forhold til vores udenrigspolitiske indsats styrkes menneskerettighedsfokus også.

Så jeg er ikke bekymret. Vi har nået en aftale, som vi er enige om. Vi har hver vores udgangspunkt; sådan er det.

Med hensyn til hr. Jeppe Kofods spørgsmål om forløbet: Jamen altså, jeg kan godt forstå, det er hårdt at tage regeringsmagten, og jeg kan også godt forstå, det er hårdt ikke at have nogen politik at prøve at genvinde den med. Men forskellige kræfter i Danmark har altså været forenet på hver sin side: nogle med frygtsom bagage og andre med håbet om, at Det Danske Center for Menneskerettigheder skulle nedlægges. De har været forenet i en periode, hvorefter det er fremstillet, som om regeringen har lagt op til en nedlæggelse. Det har regeringen ikke.

Det fremgår af finanslovsoplægget, at der har været tale om en sammenlægning hele tiden. Også statsministeren og udenrigsministeren har gang på gang garanteret, at uafhængighed og internationale aftaler ville blive efterlevet fuldt og helt. Det er det, der sker nu.

Så ærligt talt, det, der står tilbage, endnu en gang med reference til hr. Kofods ordførerindlæg, er en løsning, der faktisk er temmelig fremadrettet, og som styrker den forskningsmæssige indsats på området.

Første næstformand (Svend Auken):

Så har vi igen tre korte bemærkninger. Den første er hr. Lars Kramer Mikkelsen, derefter hr. Jeppe Kofod og derefter fru Margrete Auken.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jamen så er det jo sådan set heller ikke så underligt, at vi bliver ved med at spørge til det her, for når konklusionerne hos de to regeringspartier og Dansk Folkeparti i virkeligheden er som konklusioner under den kolde krig, altså at det stort set trækker i hver sin retning, og man står i hver sin lejr og ruster op i forhold til fjenden, så kan man godt undre sig over, at man har valgt at indgå et ægteskabeligt forhold, som det her er, med Dansk Folkeparti, når konklusionerne er så forskellige.

Den ene part mener, at man styrker menneskerettighedsområdet, den anden part mener i virkeligheden, at det ønsker man ikke at deltage i, så derfor har man i virkeligheden bare ønsket at forringe nogle forhold ud fra et eller andet, som jeg vil vælge at vurdere er en udlændingepolitisk stramning.

Derfor er det ikke så underligt, at vi bliver ved med at spørge til det. Jeg beder ikke om, at fru Pia Christmas-Møller kan analysere, om det er bekymrende, at politiske partier er uenige, selvfølgelig ikke. Men man har jo valgt at indgå en aftale her, og så kan vi da godt undre os over, om man ved, hvad det er for en aftale, man har indgået.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jeppe Kofod, og derefter er det fru Margrete Auken.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg er nødt til at spørge De Konservatives ordfører om forløbet og bore lidt i det, for man så jo Dansk Folkepartis ordfører også i medierne sige, at man havde opfattet det forkert. Man havde opfattet det anderledes i forhold til den finanslovaftale, man havde med regeringen. Man havde opfattet det, som om Det Danske Center for Menneskerettigheder var nedlagt. Man gik ud og sagde, at man opfattede det som et aftalebrud, og derfor fik man en genforhandling, hvor Nævnet for Etnisk Ligestilling blev nedlagt som resultat af den genforhandling, der var af finanslovsforliget.

Derfor vil jeg bare spørge, for det første om det ikke er en utrolig ubehagelig måde at drive politik på, at man skal have noget på den måde, og for det andet om det ikke bekræfter én og omverdenen i, at det jo ikke kun er os i Socialdemokratiet, det er også Dansk Folkeparti og alle mulige andre, der opfattede det her, som regeringen spillede ud med, og den finanslovaftale med Dansk Folkeparti, som om Det Danske Center for Menneskerettigheder var nedlagt, i hvert fald i den form, vi kender det i dag.

Det kan godt være, der kunne komme en anden form. Vi har ikke set nogen model på det, og derfor kunne vi ikke forholde os til det. Den kommer jo givetvis senere i et lovforslag, men det er bare vigtigt at få understreget, at hele forløbet har været katastrofalt, og det er vi meget kedede af. Vi tror, det har skadet hele Danmarks omdømme, og vi tror, at det har skadet arbejdet for menneskerettigheder også her i Danmark.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Nu er så at sige alt det, jeg kan høre i fru Pia Christmas-Møllers indlæg, skønt det er fremsat en anelse arrigt, forholdsvis betryggende. Det er o.k., at man siger, at det sådan set var det, man sagde fra begyndelsen med sammenlægningen, og at det ikke skulle forstås på anden vis osv., sådan kan vi andre også få brug for en gang imellem at skulle redde os ud af en klemme, men det, som jeg ikke kan finde ud af, er, om fru Pia Christmas-Møller er klar over, hvor problematisk ordet »sammenlægning« faktisk er.

Hvis man går over i Paris-principperne, så er netop afhængigheden både økonomisk, personaleæssigt, administrativt osv. en meget, meget vigtig del, netop for at man ikke skal kunne blive kørt rundt med. Og der vil jeg da godt, også for at spare min egen taletid senere hen, have fru Pia Christmas-Møller til her at bekræfte, at der er Paris-principperne det, der er det afgørende for, hvordan centeret skal arbejde.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg skal prøve at se mindre arrigt ud, for jeg føler mig overhovedet ikke spor arrigt.

Jeg kan til det sidste spørgsmål svare klart ja, det er Paris-principperne, som ligger til grund, og det vil fru Margrete Auken også kunne konstatere ved selvsyn, når hun får lejlighed til at læse lovforslaget. Der er tale om uafhængighed med en forskningsmæssig synergieffekt og en

administrativ effektiviseringsgevinst. Det er det, der er lagt op til, det er det, der er sagt hele tiden.

Til hr. Jeppe Kofod: Socialdemokratiets bekymring for Danmarks udenrigspolitiske placering kan på baggrund af dagens debat ikke gøre et større indtryk på mig. Ærlig talt føler jeg, at man er bagstræberisk. Man forsøger at skabe problemer, hvor der ikke er problemer, man søger at hæfte sig ved noget, der måske kunne have været et problem. Jeg synes ærlig talt ikke, det er noget, der gavner hverken Socialdemokratiets eller Danmarks placering udenrigspolitisk. Jeg synes, det er lidt trist, at Socialdemokratiet vælger den tilgang til debatten, men det er deres valg.

Angående forløbet omkring det aftalegrundlag, der er indgået med Dansk Folkeparti, kan jeg sige, at vi har fundet en løsning, som er fremadrettet. Der har på intet tidspunkt været tale om, at centeret skulle nedlægges. Der har været tale om en sammenlægning. Man har fremlagt en løsning, som efterlever alle principper om uafhængighed. Det er man enige om. Jeg synes ærlig talt, at det er en god udgang på det forløb, der har været. Jeg håber, Socialdemokratiet på et tidspunkt vil sande, at det er rigtigt.

Første næstformand (Svend Auken):

Og så er det fru Margrete Auken som ordfører.

Margrete Auken (SF):

Ja, det tager tid, og det koster at få en tyk bankbog i troværdighedsbanken. Det er faktisk det eneste sted, Danmark kan blive internationalt rig, nemlig hvis vi sørger for at få sat en masse ind på den konto.

Det kan gå meget hurtigt med at blive blanket af, sådan så man pludselig står med en næsten tom konto. Jeg tror nok, at regeringen i øjeblikket undervurderer, hvad der er sket internationalt, at vi fremstår som et tredjerangsland, at mange oplever Danmark som fuldstændig uinteressant. Der er oven i købet nogle, der bruger os som skræmmebillede. Tidligere var vi et forbillede, nu er vi et skræmmebillede.

Jeg fik refereret fra min datter i Berlin, hvor Joschka Fischer havde talt på universitetet, tror jeg, det var, og havde nævnt Italien, Østrig og Danmark i samme åndedrag, og det syntes hun ikke var sjovt. Den samme melding kommer altså fra mange forskellige rundtomkring, at Danmark er blevet et land, som man måske har gode venner i og derfor gerne vil have med at gøre,

men som ikke længere er tiltrækkende for folk, der går efter værdierne.

Jeg vil gerne til denne her lejlighed citere fra lederen i Mandag Morgen fra i går, hvor der står, at for et par år siden lancerede Mandag Morgen den højtflyvende vision, at Danmark med troværdighed kunne udvikle sig til en værdiernes stormagt. Lidt efter står der, at det indebærer et stigende fokus på de værdier, der ligger til grund for de enkelte nationer, hvad de står for, hvordan de udvikler kompetencer og skaber optimale rammer for de enkelte mennesker osv.

Kl. 15.50

Så står der lidt efter i den samme leder, at det ellers så stolte flagskib – og der nævnes så dansk miljøpolitik – er blevet offer for kortsigtet populistisk tænkning. The Economist oprullede i sidste uge en række af de umiddelbare setbacks, som dansk miljøpolitik er udsat for, og her henvises der så til ansættelsen, altså det gør The Economist, af Bjørn Lomborg.

Så skriver Mandag Morgen videre, at sidst, men absolut ikke mindst, er der sagen om Det Danske Center for Menneskerettigheder og den beskæmmende studehandel, regeringen har indgået med Dansk Folkeparti, herunder især forsøget på at presse centerets direktør, Morten Kjærum, væk fra posten. Partiet – det er altså Dansk Folkeparti – lagde endda ikke skjul på hvorfor. De kunne ikke lide direktørens synspunkter. Hvor dybt kan man synke? spørges der.

Og så står der til allersidst i lederen, ja, jeg kan bare tage den allersidste linje. Der står: »Jo, der er et yndigt land – eller der var.«

Jeg vil godt rose regeringen for, at man trods alt med det svar, vi har fået nu, så vidt jeg kan høre, prøver at få rimpet lidt af stumpene af historien sammen. Jeg er ikke stensikker på det, og jeg beklager altså meget det forslag, som der er flere, der har sagt ligger på hjemmesiden. Sådan omdeler vi altså ikke i Folketinget. Og man kan godt omdele et forslag, samtidig med at det går til høring hos udvalgets medlemmer som et minimum. Det er ikke noget, jeg sådan bliver meget vred over, men det er ikke så klogt, at vi ikke har set det inden, så vi havde haft lejlighed til at læse det godt igennem. Det vil jeg da så bare beklage.

Men jeg har oplevet, at regeringen faktisk er optaget af, at man nu skal leve op til Paris-principperne, og angående spørgsmålet om direktøren vil det jo ret hurtigt vise sig, om der har været et forsøg på at få ham væk enten ved en lu-

sket aftale eller ved den intimidering, som jo åbenlyst har været her i dag. Det vil vi jo kunne se ud fra, om direktøren søger stillingen.

Det håber og regner jeg da med, at han gør, for jeg tror på regeringen, og jeg tror på de forsikringer, der har været, både af udenrigsministeren i Berlingske Tidende i lørdags, og også på, hvad jeg har hørt fra først og fremmest den konservative ordfører i dag, men da for den sags skyld også fra statsministeren.

Men der er stadig væk problemer, og der er problemer med økonomien. Det er vanskeligt at kunne leve op til Paris-principperne, når man nu er nede på det halve tilskud i forhold til, hvad man har fået før, og der er problemer med, at man har fået en overbestyrelse.

Jeg er heller ikke helt glad for, at man har skullet skifte navn. Man kan sige, at det er en bagatel, men jeg er ikke stensikker på, at det er en bagatel. Disse ting vil vi selvfølgelig så fordybe os i, når vi får forslaget og vil kunne gå igennem, hvad det er, der er sket med Det Danske Center for Menneskerettigheder, men SF har valgt i dag at have tillid til, at regeringen faktisk er ude i et seriøst ærinde og gerne vil prøve, om man dog ikke kan feje lidt af det sammen.

Jeg tror ikke, det er gjort med det her, men det er dog et lille skridt i den rigtige retning, efter at man har taget et kæmpe dyk nedad.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg vil da godt kvittere for, at fru Margrete Auken trods alt her til sidst udtaler en tillid til regeringspartierne for det, vi er i gang med, for jeg kan stadig forsikre, også i forhold til de økonomiske forhold, at Paris-principperne bliver overholdt.

Der står i Paris-principperne begrebet »adequate funding«, som handler om, at der skal være tilstrækkeligt med midler. Det har de.

Det er ikke sådan, at denne overbestyrelse kan holde forskningsmidlerne tilbage, og det er stadig væk sådan, at der er rig mulighed for at søge fonde og andre midler, nøjagtig som man altid har kunnet. Så på det punkt er der faktisk ikke ændret noget. Der står ikke noget i Paris-principperne om, hvor store beløbene skal være, der skal bare være tilstrækkelige midler, og det vurderer vi altså, at der er.

Mit spørgsmål til fru Margrete Auken går på de ord, som fru Margrete Auken brugte i sin indledning, nemlig at Danmark var et tredjerangsland og et skræmmebillede. Er det fru

Margrete Aukens opfattelse, at Danmark er et skræmmebillede for andre, og at Danmark er blevet et tredjerangsland?

Kl. 15.55

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg tror, det vil være klogt, hvis man skal overholde taletiden, så at starte med spørgsmålet

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg går ud fra, at formanden tillader, at jeg også svarer på det første med pengene.

Det ville jo altså også være slemt, hvis der havde stået, at de ikke måtte søge penge. Hvis man havde frataget dem retten til at søge fonde, var vi ude i en meget alvorlig situation. Altså jeg mener, det er for sovjetisk. Jeg ville i hvert fald ikke have mistænkt V og K for at kunne finde på den slags – jeg ved ikke Dansk Folkeparti.

Lad os så sige, at man skal sikre den der funding. Det er jo ikke nok bare at sige, at det har vi sikret, i og med at man jo altså trods alt kun har givet dem halvdelen af pengene. Men lad os nu kigge på det i forhold til næste år – til næste år. Der er vi helt nede på 8 mio. kr. Lad os nu se på det i forhold til, hvad der kommer af opgaver.

Og lad mig så sige til det der med, om det er min opfattelse, at nu citerede jeg jo altså også fra Mandag Morgen. Det er jo det, jeg hører. Så kan man spørge, hvem det er, jeg taler med. Men det er klart, at når Joschka Fischer kan sige sådan, det er klart, at når de meldinger, der i øvrigt kommer fra det internationale samfund, er, at Danmark med den skrøbelige status, vi har haft, pludselig rasler ned, så er vi da nødt til at tage det frygtelig alvorligt. Og så er det ikke trygt og godt bare at nurse og hygge om regeringen og være i det hyggelige hjørne og sige, at det nok ikke gør så meget. Jeg synes, det gør frygtelig meget, at vi ikke længere er interessante.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, man kan forstå på fru Margrete Auken, at det er et meget stort problem at have en fri debat. Vi må lægge låg på debatten, fordi vi skal sikre, at der ikke kan være nogen i udlandet, der skriver nogle bestemte ting.

Altså helt ærligt: Jeg synes, der er én ting, fru Margrete Auken skylder os, og det er en kommentar til den kritik omkring Menneskerettighedscenteret, som de seneste dage er kommet til

udtryk fra juraprofessor Mads Bryde Andersen, både i artikelform og også i en udsendelse i tv. Jeg går ikke ud fra, at det er en af dem, hvorm fru Margrete Auken normalt bare siger, at det er en Dansk Folkeparti-mand, der udtrykker sig. Jeg går ud fra, at det er en, som fru Margrete Auken under andre omstændigheder ville tage til indtægt og også bruge i sit politiske virke for at argumentere for det ene eller det andet.

Der synes jeg faktisk, det kunne være interessant, når en person som han går ud med en ret skarp kritik, at vi så hører en kommentar. Er det så i orden, eller kan det også afstedkomme nogle lederartikler et eller andet sted af nogle, der sættes i sving til at have nogle holdninger og give udtryk for dem, eller hvordan?

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Nej, jeg synes bestemt, det er i orden at give udtryk for ting. Og der er jo ikke noget at gøre ved, at når der er så mange danskere, der står bag Dansk Folkeparti, så har vi jo det problem, og det løser vi jo ikke ved magi og besværgelser. Problemet bliver alene, når Venstre og De Konservative bliver sovset ind i det der også.

Men lad så det være den ene ting. Jeg synes, det er fint med den frie debat, og jeg synes, at f.eks. vores to mullaher, som jeg tillader mig en gang imellem at kalde dem, jo er en gave til os andre, når vi skal have synliggjort, hvad det er, der foregår i det her Folketing, og hvad der foregår i folket. Det er slet ikke problemet.

Med hensyn til Mads Bryde Andersen beklager jeg altså meget, at jeg har været bortrejst med Præsidiets. Jeg har simpelt hen ikke fået læst det. Jeg sad kun og lyttede godt til, hvad hr. Thulesen Dahl sagde før, og der vil jeg så sige, at Mads Bryde Andersen i sin kritik, så vidt jeg kunne høre – jeg ville godt have set citaterne nøjere – simpelt hen ikke har ret. Det kan godt være, jeg andre gange er enig med ham. Men han har ikke ret, for han har misforstået, hvad der er centerets opgave, svarende til, at der var en leder forleden i B.T., som åbenlyst også havde misforstået, hvad centerets opgaver var, og f.eks. ligestillede det med Ombudsmandens. Ombudsmanden må ikke lave retspolitik. Centeret skal lave retspolitik.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

Det er jo en lidt underlig sag, den her. Der er skabt megen tvivl om, hvad meningen har været, hvad meningen ikke har været, og hvad meningen er. Og ansvaret for det mener jeg ene og alene påhviler regeringen.

Sniksnak, kan man selvfølgelig sige, venstrefløjen vil jo altid komme med, at det her er regeringens skyld. Derfor vil jeg godt læse et lille citat op. Og nu bruger jeg ikke sådan nogle citater, i hvert fald meget nødig, som bare befinder sig sådan på genfortællingsstadiet, så jeg har valgt et, hvor udgangspunktet er, at personen selv har skrevet det. Og citatet lyder sådan her:

»Det vil skade Danmarks internationale anseelse, hvis det indtryk får lov til at brede sig, at der er ved at ske en nedprioritering af spørgsmål om menneskerettigheder. Det kan ikke have været hensigten. Men som sagen om Det Danske Center for Menneskerettigheder hidtil er håndteret, har der været let spil for dem, der vil så tvivl om regeringens politik på dette område.«

Som sagen om Det Danske Center for Menneskerettigheder hidtil har været håndteret, har der været let spil for dem, der vil så tvivl om regeringens politik på dette område.

Kl. 16.00

Det er den tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen, som har skrevet det her i en kommentar i Berlingske Tidende, og som dermed krystalklart fastslår, at den måde, regeringen har fremlagt denne her sag på, den måde, regeringen har håndteret denne her sag på, har været grundlaget for, at der kunne skabes en tvivl om, hvad der egentlig var regeringens holdning.

Regeringen har så ændret kurs eller har klargjort sin kurs. Jeg synes, det er fuldstændig rigtigt, som hr. Niels Helveg Petersen tidligere formulerede det: Regeringen afstår fra en uoprettelig dumhed.

Men den oprettelige dumhed har kostet. Der er nogle, der er meget bekymrede for Danmarks omdømme i verden. Det er rigtigt, at når man færdes i f.eks. Europarådet, kan man høre, at det helt klart har en betydning. Men jeg synes i virkeligheden, at problemet er meget større et andet sted. Det er nemlig hos alle de diktatorer, alle de banditter rundtomkring i forskellige lande, som, når de skal undertrykke deres egne menneskerettigheder, så henviser til Danmark, fordi man jo har hørt lidt om, at man i Danmark bare ikke ville have sådan et menneskerettighedscenter, men måske ikke får fortsættelsen

fortalt. Og dermed, som også hr. Ellemann-Jensen gør opmærksom på, har den måde, man har håndteret denne her sag på, haft nogle konsekvenser.

Menneskerettighedscenteret bevares, men hvorfor har Dansk Folkeparti så valgt at bakke op? Det kan være lidt svært at forstå. Formålet for Venstre og De Konservative er, som vi har hørt her, at styrke menneskerettighederne; Dansk Folkepartis formål er at svække menneskerettighederne. Hvor er kompromiset henne?

Det, aftalen går ud på – og det er jo så dér, man kan konstatere, at kompromiset ligger – er jo, at der åbnes mulighed for at få fjernet en bestemt enkeltperson, nemlig Menneskerettighedscenterets nuværende direktør, uden at man afskaffer Menneskerettighedscenteret som en uafhængig institution.

Jeg synes, det er tankevækkende, at regeringen kan gå med til det. Vi går bestemt ind for debat og kritik. Det manglede da bare, og det er også Dansk Folkepartis soleklare ret at kritisere Menneskerettighedscenterets vurderinger, ligesom vi selv i en række tilfælde har kritiseret Menneskerettighedscenterets vurderinger. Men det helt afgørende spørgsmål er, om man respekterer et uafhængigt center. Det kræver, at man respekterer en uafhængig bestyrelse, og at man respekterer bestyrelsens ret til at vælge en direktør uden indblanding.

Men det, man har gjort her, er jo netop at blande sig. Man har sendt et fuldstændig klart signal om, at der i hvert fald burde være en overvejelse om at vælge en ny direktør.

Afslutningsvis vil jeg sige, at selv om vi dyrker retten til kritik, så dyrker vi ikke hetz. Og derfor var jeg også lidt ked af, at hr. Jens Rohde heroppe kom til at påstå, at Menneskerettighedscenterets direktør skulle have sagt – og så fremstillede hr. Jens Rohde det, som om det var et citat: Der kan ikke strammes mere på udlændingeområdet. Der kan ikke strammes mere på udlændingeområdet.

Det var der ikke nogen dokumentation for. Det er der ikke nogen dokumentation for. Det eksisterer ikke. Der eksisterer simpelt hen ikke et citat fra Menneskerettighedscenterets direktør, der lyder: Der kan ikke strammes mere på udlændingeområdet.

Derfor vil jeg sige til hr. Rohde, at hr. Rohde ved lejlighed burde stikke direktøren for Menneskerettighedscenteret en undskyldning for den fremlæggelse.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Til hr. Søren Søndergaard: Jeg kan måske forstå, at Enhedslisten er optaget af spørgsmålet om uafhængighed på baggrund af den debat, der har været, foranlediget af visse kræfter, der åbenbart har haft interesse i at opstille nogle fjendebilleder.

Nu er det gang på gang blevet fastslået, at der er en total uafhængighed, og formanden for Det Danske Center for Menneskerettigheder, Claus Haagen Jensen, sagde onsdag den 6. marts følgende til Kristeligt Dagblad:

»Det forekommer mig i grunden meget nærliggende, at man slår stillingerne op, når der nu kommer en ny struktur.«

Kunne hr. Søren Søndergaard ikke tage den udtalelse for gode varer, at der faktisk er tale om en ny struktur? Fem direktørstillinger bliver ændret til tre direktørstillinger. Det er naturligt at lave et genopslag. Der er ikke på nogen måde lagt op til en politisk stillingtagen til, hvem der så skal besætte disse direktørstillinger.

Kl. 16.05

Det er afgørende for regeringen, det er afgørende for Det Konservative Folkeparti, at der ikke kommer politisk indblanding i, hvem der bliver udpeget. Intet forhindrer, at Morten Kjærum kan genudpeges.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Det er også kun i forlængelse af, at fru Pia Christmas-Møller borer lidt i det der, fordi jeg synes, det er meget uheldigt, hvis vi – Enhedslisten, SF osv. – bidrager til den hetz, som der åbenlyst har været. Og jeg mener, at når nu man har lavet en ny struktur – så kan vi diskutere, om det er klogt at lave den, det er så den anden diskussion, jeg synes, der er – så giver det vel mening. Og hvis vi virkelig trækker alt, hvad der er sagt af pinagtigheder i denne her debat, også i dag, fra, så er der intet til hinder for, så vidt jeg kan høre, at Morten Kjærum søger den stilling.

Jeg mener, at nu kan vi ligesom sige, at vi har gjort det på den måde. Og så er jeg med på, at det må være vores udgangspunkt, at vi tager regeringens udsagn her så meget for gode varer, at vi siger: Jamen lad det nu, havde jeg nær sagt, komme an på en prøve. Og har man lavet en ny struktur – og jeg er uenig i, at man har gjort det – så prøver man at få principperne til at fungere. Man prøver at få uafhængigheden til at fungere.

Skulle vi nu ikke også give bestyrelsen den chance, at den kan få sin højt kvalificerede direktør tilbage?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Søren Søndergaard siger sådan meget nagelfast og firkantet heroppefra, at Morten Kjærum, centerdirektøren, ikke har udtalt sig om, at man ikke kunne stramme yderligere på familiesammenføringsområdet. Og derfor vil jeg bare spørge hr. Søren Søndergaard, hvordan han kan være så sikker i sin sag. Vil han gentage sin garanti heroppefra om, at det har Morten Kjærum ikke gjort?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Næh, hr. Thulesen Dahl, denne her diskussion handler ikke om familiesammenføringsreglerne. Det var jo et lille billigt trick, vi oplevede der, at flytte debatten. Det, hr. Jens Rohde sagde, var en fuldstændig generel konstatering, ikke at der ikke på *noget* punkt overhovedet kunne strammes på udlændingeloven.

Jeg vil nok se den person, der stiller sig op og siger: Ikke på ét eneste punkt, end ikke nok så lille et sted overhovedet i hele den danske udlændingelov kan der strammes.

Det tror jeg sådan set ikke engang at nogle medlemmer af Dansk Folkeparti kunne finde på, og jeg tror heller ikke, at direktøren for centeret har udtalt det; men selvfølgelig: Er der en dokumentation, så får vi den gerne, men ikke for, at der i forhold til et konkret delområde er sagt, at her kan ikke strammes, for det er jo rigtigt. Der er jo masser af delområder inden for udlændingeloven, hvor der faktisk ikke kan strammes mere.

Så skal jeg sige til fru Pia Christmas-Møller, at jeg er fuldstændig enig i, at intet forhindrer, at Morten Kjærum genudpeges, og jeg vil i modsætning til fru Margrete Auken overhovedet ikke gå ind i den diskussion, om han skal genudpeges eller han ikke skal genudpeges. Jeg synes, det er et spørgsmål for bestyrelsen.

Det, jeg blot kan konstatere, er, at hr. Thulesen Dahl betragter spørgsmålet om, at man nu laver en genbesættelse, som en politisk fjer i hatten, for det, som hr. Thulesen Dahl sagde, sender et signal. Og det giver mulighed for, vi nu får en mere åben debat.

Det er den signalgivning, jeg ikke synes, at regeringen skulle være gået med til.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jann Sjørnsen som ordfører.

Jann Sjørnsen (KRF):

Det er en ganske forunderlig diskussion, der har været i de sidste par måneder om Det Danske Center for Menneskerettigheder. Diskussionen har først og fremmest været i Danmark, men den er jo bestemt også blevet observeret i udlandet.

Da regeringen fremlagde sit forslag om nedlæggelse af råd, nævn og puljer, indgik Det Danske Center for Menneskerettigheder, idet man ville lave en sammensmeltning af en række institutioner på det udenrigspolitiske område.

Jeg vil på det tidspunkt her i debatten sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side sådan set synes, at det kan være fornuftigt at nytænke på det her område også, og også at sammensmelte nogle af de institutioner, der er på det udenrigspolitiske område. Helt specielt synes vi, at det er naturligt at lægge DUPI og Center for Udviklingsforskning sammen, så man får en sammenhæng mellem det, man forsker i, mellem Nord og Syd f.eks.

Kl. 16.10

Men det er klart, at det, som har givet anledning til den store debat, har været Det Danske Center for Menneskerettigheder og den usikkerhed, der i lang tid har hersket om, hvorvidt et sådant center ville kunne bevare sin uafhængighed, en diskussion, som også efter min mening er blevet næret af specielt diskussionen om Morten Kjærums person og det, at hans stilling nu skal genbesættes i forbindelse med centerfusionen.

Dertil kommer selvfølgelig, at regeringen i denne her sag har valgt sig en aftalepartner i form af Dansk Folkeparti, der jo på ingen som helst måde har lagt skjul på, hvad deres hensigter har været. Dansk Folkeparti har længe ønsket Menneskerettighedscenteret og vel nærmest også Morten Kjærum hen, hvor peberet gror. Centeret har optrådt politiserende og direktøren ligeså, propagandistisk, religiøst osv.

Og det er klart, at alle disse argumenter også har været brugt i den diskussion, der har fulgt i kølvandet på regeringens finanslovaftale med Dansk Folkeparti, og den trampen rundt i manegen, der har været omkring den helt nye konstruktion, som vi nu kender i form af det nye institut, regeringen lægger op til i form af lovgivning i næste folketingssamling.

Det har ikke været et kønt syn, og jeg synes heller ikke – og faktisk heller ikke i debatten i dag, i hvert fald med hensyn til specielt Venstres ordfører – at regeringspartierne har gjort meget for at lægge afstand til de efter min mening helt vanvittige påstande, som Dansk Folkeparti fra tid til anden er kommet med i debatten.

Ikke desto mindre kan man her mod debattens afslutning trods alt konstatere, at regeringen i dag ved statsministeren jo bl.a. helt klart har fastslået centerets uafhængighed og overholdelsen af Paris-princippet i forhold til den nye konstruktion, som man vender tilbage til med forslag om i Folketinget i næste samling. Man har også sagt, at man vil inkorporere Rådets direktiv om ligebehandling af alle i det nye center.

Derfor vil jeg sige, at nok er der jo grund til at kritisere regeringen for det ansvar, den har for den meget kaotiske proces, der har været omkring Det Danske Center for Menneskerettigheder og omkring de nye institutters oprettelse. Men vi vil alligevel fra Kristeligt Folkepartis side, når vi når hen over sommerferien, se forudsigt på det lovforslag, der bliver lagt frem, se, om man så kan identificere et uafhængigt menneskerettighedscenter, hvor Paris-princippet er overholdt, sådan som FN's Generalforsamling har besluttet, at man får implementeret Rådets direktiv om ligebehandling af alle osv. og også de andre spørgsmål, der kræver svar i forhold til den nye sammensmeltning af diverse centre.

Der er også f.eks. et Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier, hvis placering jeg synes, det er interessant at diskutere i forhold til den nye konstruktion, og hvor jeg ikke føler, at alle hensyn er tilgodeset i forhold til det gamle holocaust- og folkedrabscenters arbejdsområder, f.eks. i form af undervisningsopgaver m.v. Men det er noget, vi alt sammen må vende tilbage til, når vi når til førstebehandlingen af det lovforslag, som skal udmønte de mange diskussioner, der har været på det her område, i den nye folketingssamling.

Men jeg vil godt sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side mener, at det tjener regeringen lidt til ære, at man i denne her sag ikke har meldt klart ud, hvor man har stået specielt i forhold til aftalepartnerens, altså Dansk Folkepartis, synspunkter. Ikke, at man nødvendigvis behøver at forholde sig til hele verden, hver gang man skal tage stilling politisk, det gør man ikke. Men Dansk Folkeparti er aftalepartner, og de har været med til at tegne det her forløb, og regeringen

har efter min mening forsømt den opgave, som man også bør have i forhold til den politiske virkelighed, vi har i Danmark, nemlig at melde ud, hvordan man forholder sig til andre partiers synspunkter.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har med stor opmærksomhed og betydelig interesse lyttet til debatten her i eftermiddag, og jeg tror, at jeg vil udtrykke det på den måde, at der er passager, der har været mere perspektivrige og opløftende end andre, og jeg kan godt beklage, at de ansatser, der var til at få en lidt mere principiel debat om menneskerettigheder, hurtigt blev trampet under fode af en – efter min opfattelse – måske mindre perspektivrig debat om nogle tekniske detaljer uden den helt store interesse.

Kl. 16.15

Derfor vil jeg egentlig godt her indledningsvis forfølge tråden om det mere principielle, også for at klargøre nogle ting i forhold til den debat, der har fundet sted her om regeringens og min holdning til spørgsmålet om menneskerettigheder.

Man kunne jo starte med at stille det spørgsmål: Er der eller eksisterer der et sæt af universelle, umistelige og ukrænkelige menneskerettigheder? Svaret giver sig selv: Nej, enhver kan forvise sig om, at sådan er det ikke. Det ser man jo bl.a. af, at der alt for mange steder i verden sker en undertrykkelse af mennesker og helt klart jo en overtrædelse af det, mange af os vil opfatte som menneskerettigheder. Så når man stiller spørgsmålet: Er der?, så er svaret: Nej, det kan man se i verden, at der ikke er.

Så kunne man stille det næste spørgsmål: Bør der gælde et sæt af universelle, umistelige og ukrænkelige menneskerettigheder? Og der er min klare opfattelse ubetinget ja, idet jeg opfatter sådanne rettigheder som, skal vi kalde det en beskyttelseszone omkring det enkelte menneske, en beskyttelse mod overgreb og undertrykkelse. Det vil altså sige, at jeg opfatter det som frihedsrettigheder, retten til liv, frihed og ejendom, frihed til at ytre sig, forsamle sig, frihed til at udøve sin religion og de klassiske frihedsrettigheder.

Er de så universelle? Ja, de burde være det efter min politiske opfattelse, men igen kan man se, at nej, sådan opfattes det ikke. Det er jo netop et stridspunkt i verden i dag, at der er samfund og kulturer, som ikke accepterer eksistensen af universelle, umistelige og ukrænkelige menne-

skerettigheder, ja, der er samfund og kulturer, der opfatter det som en vestlig opfindelse, som man ikke vil indordne sig under.

Når jeg lægger vægt på at trække de her ting frem sådan mere principielt, er det, fordi her synes jeg, der er et spændende område for forskning. Er der så enighed om indholdet af begrebet menneskerettigheder? Nej, det er der jo heller ikke. Selv blandt dem, der bekender sig til, at der eksisterer et begreb, der hedder menneskerettigheder, er det jo en diskussion: Hvad er menneskerettigheder?

Man kan lægge vægt på frihedsrettigheder, sådan som jeg har defineret dem her, men der findes jo også, skal vi kalde det subjektive rettigheder, hvor man siger, at menneskerettigheder er retten til arbejde, retten til bolig, retten til uddannelse. Frihedsrettighederne er karakteriseret ved, at dem kan man opfylde uden indgreb, dem kan man opfylde bare ved at lade være med at begå overgreb, mens der til de subjektive rettigheders opfyldelse kræves indgreb eller handling, aktiv handling. Man kan spørge sig selv: Hvordan sanktioneres man så, hvis retten til arbejde, retten til bolig, retten til uddannelse ikke opfyldes? Også her er der et spændende felt for forskning.

Derfor er konklusionen, at der i allerhøjeste grad er behov for analyse af disse ting, for forskning i disse ting, og sammenlægningen af de fem institutioner, som regeringen lægger op til, går netop ud på at skabe et bedre forskningsmiljø. Det var jo derfor, jeg i min indledning sagde, at et af resultaterne af det her vil blive en styrket forskningsindsats, bl.a. når det gælder menneskerettigheder.

Debatten har jo så i et vist omfang drejet sig om, om denne menneskerettighedsenhed er uafhængig, om den er fri, om den respekterer de såkaldte Paris-principper. Jeg tror, det står lysende klart både efter det, jeg har sagt, og efter det udkast til lovforslag, der nu er i høring, at selvfølgelig vil menneskerettighedsenheden være fri og uafhængig og opfylde Paris-principperne.

Det har så fået nogle til at sige: Ja ja, men det er jo regeringen, der har ændret holdning undervejs. Der kan jeg bare henvise til, at det, jeg har sagt i dag, sagde jeg faktisk første gang allerede den 25. januar i et svar på et skriftligt spørgsmål:

Kl. 16.20

»... regeringen (vil) finde en model, der lever fuldt og helt op til internationale normer, de såkaldte Paris-principper, og Folketinget vil få lej-

lighed til at tage stilling til den, når lovforslaget kommer til behandling i vedkommende udvalg og i salen.»

Det sagde jeg altså allerede den 25. januar. Så fra den 25. januar og til i dag er der ikke nogen ændret holdning, nogen udvikling. Det blev sagt allerede dengang og nu gentaget i dag.

Så sagde hr. Jeppe Kofod og andre: Jamen vi havde jo ikke set noget lovforslag fra regeringen, så hvad skulle vi gøre? Man kunne jo f.eks. have reageret ved at sige: Det holder vi så regeringen fast på. Vi er glade for denne garanti. Det vil vi holde regeringen fast på, og nu vil vi så afvente, at regeringen kommer med sit lovforslag – i stedet for at skræppe op på et ufuldstændigt grundlag, som vi har hørt og set det. Det blev sagt allerede den 25. januar.

Lad mig så understrege, at for regeringen handler det her overhovedet ikke om personer. Det vil jeg gerne sætte en tyk streg under. Direktøren for Det Danske Center for Menneskerettigheder må mene, akkurat hvad han vil. Jeg har forstået, at det gør hr. Kristian Thulesen Dahl og det gør hr. Søren Søndergaard også. Begge har erklæret, at de på punkter har været uenige med Det Danske Center for Menneskerettigheder. Det må være sådan i et demokrati og i et frit folkestyre, at der kan man have lov at mene, hvad man vil.

Det her handler for regeringen overhovedet ikke om personer. Jeg vil gerne understrege, at det alene bliver bestyrelsens afgørelse, hvem der bliver direktør i dette menneskerettighedscenter. Det er ikke noget, regeringen vil blande sig i; det er ikke noget, regeringen ønsker at blande sig i.

Så skal jeg endelig oplyse, at Udenrigsministeriet har haft det udkast til lovforslag, der nu er udarbejdet, til udtalelse hos en række internationale institutioner. Der har været rettet henvendelse til FN's Menneskerettighedshøjkommissariat, til Europarådets generalsekretær og OSCE's Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder.

De tre organisationer har i tidligere stadier fulgt sagen om sammenlægningen af de udenrigspolitiske forskningsinstitutioner med Det Danske Center for Menneskerettigheder og givet udtryk for ønsket om at sikre menneskerettighedsarbejdets fortsatte uafhængighed.

Det, jeg kan oplyse, er, at for alle tre henvendelser gælder, at udkastet til lovforslag ikke har givet de pågældende organisationer anledning til at sætte spørgsmålstejn ved det kommende

institut for menneskerettigheders uafhængighed.

Jeg kan i øvrigt også oplyse, at direktøren for Det Danske Center for Menneskerettigheder over for FN's Menneskerettighedshøjkommissariat har givet udtryk for, at den fundne løsning også efter hans opfattelse fuldt ud er i overensstemmelse med Paris-princippet. Og det var vel så det.

Ikke desto mindre vil jeg gerne takke Det Radikale Venstre for at have rejst forespørgslen, for det har været en kærkommen lejlighed til at få sat nogle misforståelser på plads.

Første næstformand (Svend Auken):

Inden vi går til anden runde, er der korte bemærkninger – først fra fru Margrete Auken og derefter fra hr. Jeppe Kofod.

Jeg går ud fra, at ordføreren for forespørgerne ønsker ordet som forespørgselsordfører? (*Op-hold*). Ja.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg vil gerne takke statsministeren. Jeg kan bare ærgre mig lidt over, at vi ikke har fået det forslag. Det havde jo nok hjulpet, at vi havde haft lejlighed til at se det igennem.

Og så lige en lille ting om det der med de principielle ting om menneskerettigheder. Det er sådan set ikke det, centeret skal beskæftige sig med; det er det, vi har universitetsforskningen til.

Jeg synes, det er en utrolig interessant debat, og det er meget vigtigt at undersøge: Hvad har privilegerede mennesker – f.eks. som os – af rettigheder? Strengt taget ikke nogen. Jeg mener, de er forbeholdt børn og syge og gamle og dyr og åndssvage, og vi andre har sådan set kun pligter. Den eneste ret, vi har, er retten til at være ordentlig, og deri indgår så en række af de politiske rettigheder. Hvis ytringsfriheden ikke bruges til at kritisere magthaveres privilegier, er der jo ikke så meget grin ved den. Den skal bruges til de her ting.

De diskussioner er vigtige, og også hvordan det harmonerer med andre landes traditioner osv., men Det Danske Center for Menneskerettigheder er altså et stykke anvendt forskning, og det er deres uafhængighed, vi har arbejdet med i dag.

Kl. 16.25

Jeg vil da godt sige til statsministeren, at det ville være dejligt, hvis vi fik lejlighed til at tage

den anden debat også. Men vi har haft en om centeret og kan så heldigvis takke for det. Jeg vil stadig væk tillade mig at være tryk ved det svar, vi har fået.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil også indlede med at takke for det meget, meget klare svar og den meget, meget, meget klare afstandtagen, som statsministeren har til Dansk Folkepartis synspunkter omkring personer i denne her sag. Det er utrolig vigtigt at få ryddet det af vejen, for det tror jeg har været med til at gøre hele denne her sag utrolig uheldig.

Det er det ene, som er vigtigt. Man kunne få det indtryk, når man diskuterede med Venstres ordfører, at man ikke ville svare på det, og som bekendt er det jo sådan, at den, der tier, samtykker, og derfor kunne man blive lidt utryk. Jeg er glad for statsministerens klare svar på det her spørgsmål.

Jeg er også glad for, at man fuldt og helt lever op til Paris-principperne. Vi må jo afvente det konkrete lovforslag. Men jeg kunne høre på statsministeren, at der var en lille erkendelse af, at selve fremgangsmåden nok ikke har været så heldig: at man ikke kendte modellen, før man præsenterede sammenlægningen og nedlæggelsen af Det Danske Center for Menneskerettigheder. Jeg synes, det er værd at notere, at det var der en lille erkendelse af.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kunne ønske mig, at statsministeren i sit svar til hr. Jeppe Kofod måske havde boret lidt i det dobbeltmoralske, der ligger i, at når det drejer sig om denne her sag, synes Socialdemokratiet, at det er meget odiøst at tale om en person, som har med Menneskerettighedscenteret at gøre, og så skulle vi gå ud fra, at det der med at diskutere personspørgsmål her i Folketingssalen, ikke er noget, vi skal, men når det drejer sig om eksempelvis Miljøinstituttet med Bjørn Lomborg, har selv samme Socialdemokrati fundet det yderst relevant at diskutere personspørgsmål her i Folketingssalen.

Første næstformand (Svend Auken):

Det er altså korte bemærkninger til statsministeren. Nu giver vi statsministeren lejlighed til at svare og så derefter hr. Niels Helveg Petersen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan gøre det meget kort. Det er kun for at præcisere over for hr. Jeppe Kofod, at jeg ikke på nogen måde har erkendt, som hr. Jeppe Kofod sagde, at forløbet har været uheldigt, at regeringen ikke fra starten har lagt et lovforslag frem – overhovedet ikke.

Tværtimod sagde jeg, at hvis hr. Jeppe Kofod og andre blot havde lyttet opmærksomt til, hvad der blev meddelt allerede den 25. januar, kunne hr. Jeppe Kofod havde sparet sig selv og andre for en masse bekymringer.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører for forespørgerne.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil gerne takke statsministeren for hans seneste indlæg, især for to elementer i det:

For det første at statsministeren altså her og nu kan oplyse os om, at nogle af de, må jeg tillade mig at sige internationale smagsdommere er tilfredse med det forslag, som her er skitseret. Eller man kan bruge hr. Jesper Langballes udtryk: at udlændingelobbyen har givet sin tilslutning.

Det spiller selvfølgelig en stor rolle i den videre debat om forslaget. Jeg er ikke overrasket over, at disse internationale organisationer må nå til det resultat på grundlag af den skitse, der foreligger, men jeg glæder mig selvfølgelig over, at statsministeren i dag har kunnet gøre det tordnende klart.

Lad mig så også sige, at jeg tror, at noget af problemet i denne sag opstod ved, at de første formuleringer, der kom fra regeringens side, var let misforståelige.

Så forsøgte statsministeren – det er det andet element, jeg vil hæfte mig ved – at rejse en mere principiel diskussion om menneskerettigheder, og der vil jeg da gerne gøre et par bemærkninger yderligere.

FN's verdenserklæring om menneskerettigheder fra 1993 fastslår jo – og for første gang med fuldstændig tydelighed – at menneskerettighederne er universelle. Hvad betyder det? Ja, det betyder jo ikke, at de gælder her og nu, men det betyder, at de er et mål for os. Det betyder f.eks., at de gælder for alle mennesker på Jorden, ganske uanset de specielle, specifikke, økonomiske, religiøse, sociale og andre forhold, der måtte gælde i det enkelte land. Eller med andre ord: Ingen regering kan undskylde sig med, at »her

hos os gælder menneskerettighederne ikke, fordi vi har særlige forhold her hos os.« Det er det vidtgående, det radikale i menneskerettighederens universalitet. En regering kan ikke efter 1993 påberåbe sig, at menneskerettigheder blot er et internt anliggende, som andre ikke må blande sig i, og det har stor betydning i det internationale samfund.

Kl. 16.30

Jeg må referere til, at det f.eks. har betydning utrolig meget i forhold til Kina. Kineserne er med i verdenserklæringen fra 1993, og siden den tid er det ikke sådan, at kinesiske repræsentanter for Kina siger, at man ikke skal diskutere menneskerettighederne. Man kan være uenige om deres indhold, og hvorledes de praktiseres, men det er på dagsordenen i det internationale samfund. Derfor er denne menneskerettigheds-erklæring fra Wien i 1993 overmåde vigtig i det internationale samfund.

Lad mig så for ikke at forlænge debatten yderligere sige, at der er tre ting, der er afklaret: uafhængigheden i overensstemmelse med Paris-principperne, ja, oven i købet sådan, at det nye institut bliver lovfæstet – det hidtidige center, Det Danske Center for Menneskerettigheder, er som bekendt alene forankret i et forslag til folketingsbeslutning – bestyrelsen bliver uafhængig, kan selv udpege direktør, og arbejdsområdet er identisk med det hidtidige. Det er et godt resultat af debatten her.

Så har jeg kun én ting at føje til: Jeg vil advare både fortalere fra regeringspartierne og fra Dansk Folkeparti imod at stikke sig selv blå i øjnene og tro, at den kritik, der er kommet fra udlandet, er noget, der er skabt af emsige mennesker her i landet. Fru Mary Robinson reagerede øjeblikkelig – efter at planen fra regeringen var kommet den 11. januar – den 14. januar med et brev til statsministeren, som blev besvaret den 16. januar. Så er det rigtigt, at statsministeren den 25. januar bragte betydelig mere klarhed over sagen, men forud var der en periode, hvor der blev stillet meget store spørgsmål i udlandet.

Det tager også tid at få det til at trænge ind, at det ikke skulle forstås på den måde, og det er den opgave, som nu ligger foran os i fællesskab: at få slået fast i forhold til udlandet, at her er der ingen vaklen i gelederne, vi har fortsat et uafhængigt menneskerettighedsinstitut, hvor be-

styrelsen er selvstændig og med det hidtidige arbejdsområde.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Undskyld, at jeg forlænger en meget lang debat, men jeg kan ikke lade være. Når der nu faktisk har været talt – fuldstændig rigtigt – om det vigtige i det rent principielle i dette spørgsmål, kan jeg ikke lade være her uden nogen som helst politisk-taktisk interesse, sådan som debatten jo hidtil har været, at spørge hr. Niels Helveg Petersen: Når han nu taler om menneskerettigheder og siger, at de er universelle, ved han så ikke, at det samme siger enhver religion? Kristendommen er universel, den er sandheden for ubetinget enhver. Islam siger det samme.

Var det ikke muligt at få det til at gå op for disse troende humanister, at denne bestemmelse af det universelle faktisk er en rent religiøs bestemmelse, der derfor også, når den føres ind i politik, fører til den totalitarisme, som man har set, hver gang menneskerettighederne har fået magten, hvad enten det var i Stalins grundlov af 1936, eller det var i den franske revolution? Altså denne naive dyrkelse af det universelle som et rent konkret fænomen synes jeg man skulle prøve at tænke lidt over.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg savner aldeles forudsætninger for at diskutere religionsfilosofi med hr. Søren Krarup. Men jeg savner ikke forudsætninger for at diskutere universelle menneskerettigheder, som gælder for hvert enkelt menneske på hele kloden, uanset hvilket religiøst system de bor under. Det anser jeg overhovedet ikke for noget af religiøst tilsnit.

Dette er et arbejdsredskab for at sikre mennesker over hele Jorden beskyttelse imod magthavere. Det er jo, hvad menneskerettighederne i virkeligheden drejer sig om.

Bortset fra nogle få her i det danske Folketing er de mennesker, der ude i verden er imod menneskerettighederne, og som frygter debatten, jo magthaverne, det er diktatorerne, det er totalitære systemer; de har grund til at frygte menneskerettighederne. Derfor er vi også tilhængere af dem, tilhængere af, at de skal være universelle, fordi de er en del af menneskeheden's håb om at kunne leve en bedre tilværelse.

Kl. 16.35

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Nu er vi jo ved at komme dertil, hvor jeg synes, debatten bliver interessant.

Jeg vil sige, at jeg er ubetinget tilhænger af beskyttelse af den enkelte imod statsmagten, men jeg vil spørge hr. Niels Helveg Petersen: Hvordan beskyttes den enkelte imod statsmagten?

Det gør han ved hjælp af loven; det gør han ved hjælp af loven i landet i det område, i hvilket loven gælder. Derimod ophæver det universelle netop lovens område, kan man sige, og derfor er det altså også en ophævelse af lov og ret, der ligger i det. Prøv dog at tænke på, hvordan det gik med den franske revolution, og tænk på, hvordan det gik med Stalins revolution.

Hele denne universelle dyrkelse, som jo er en religiøs bestemmelse, betyder en ophævelse af gældende ret i dette gældende retsområde, som er den enkeltes beskyttelse imod magten. Den vesteuropæiske retstradition begynder med Magna Charta i 1215. Det er den enkelte stats lov, der beskytter den enkelte imod magten. Menneskerettighedernes universalitet er ophævelsen af retsstaten.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Nu tror jeg ikke, at vi kan komme nærmere med hensyn til at konstatere, hvor uenige vi er. Når jeg taler om universalitet, er det ikke et filosofisk-religiøst begreb; jeg taler om, at det gælder i alle lande. Det er det, der ligger i udtrykket universalitet i menneskerettighedserklæringen.

Disse bestræbelser gælder for alle lande, magthavere kan ikke undskylde sig med specifikke forhold i deres eget land, og det opfatter jeg som et fremskridt i menneskehedens besværlige stavren frem imod at skabe et samfund, der giver større sikkerhed og tryghed for dets individer.

Formanden:

Integrationsministeren.

Nu begynder vi vel ikke forfra igen?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Nej, jeg vil blot udtrykke min glæde over, at der i hvert fald er *nogle* menneskerettigheder, som hr. Søren Krarup er tilhænger af, for det vigtigste punkt i hele kataloget over menneskerettigheder er menneskets ret til lighed for loven, ret til at leve i en retsstat. Det er faktisk det, der sågar står i EU's traktat i § 6. Så velkommen i klub-

ben blandt dem, som lægger vægt på menneskerettigheder.

Var det ikke en smuk slutning på debatten?

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg vil nødig forstyrre integrationsministerens smukke slutning på debatten, men jeg vil lige gøre opmærksom på, at lighed for loven mildest talt var noget, der fandtes før 1776.

Lighed for loven er ganske enkelt et retsstatsprincip, som var gældende i 1000 år før menneskerettighederne, så det er fuldstændig misvisende at kalde det for en menneskerettighed.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til statsministeren:

»Hvad kan statsministeren oplyse om konsekvenserne af udviklingen i den liberalistiske mønsterkommune Farum?«

Af Line Barfod (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).

(Forespørgslen anmeldt 19/2 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/2 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

18) Forespørgsel nr. F 25:

Forespørgsel til statsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren:

»Regeringen anmodes om at give en redegørelse for, hvad årsagerne er til, at det kunne gå så galt i Farum Kommune, hvor gældende love og regler samt almindelig anstændighed tilsyneladende ikke er overholdt, og hvilke konsekvenser regeringen vil drage heraf, bl.a. for at undgå, at lignende situationer opstår i fremtiden.«

Af Aage Frandsen (SF), Holger K. Nielsen (SF) og Kristen Touborg (SF).

(Forespørgslen anmeldt 21/2 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 27/2 2002).

Formanden:

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på 10 minutter for ordførere i første omgang og 5 minutter i anden omgang.